

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/851**(2018. gada 30. maijs),****ar ko groza Direktīvu 2008/98 par atkritumiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Atkritumu apsaimniekošana Savienībā būtu jāuzlabo un jāpārveido par ilgtspējīgu materiālu pārvaldību ar mērķi aizsargāt, saglabāt un uzlabot vides kvalitāti, aizsargāt cilvēku veselību, nodrošināt dabas resursu apdomīgu, efektīvu un racionālu izmantošanu, sekmēt aprites ekonomikas principus, izvērst atjaunojamās enerģijas izmantošanu, palielināt energoefektivitāti, samazināt Savienības atkarību no importētiem resursiem, radīt jaunas ekonomiskās iespējas un veicināt konkurētspēju ilgtermiņā. Lai ekonomiku patiešām padarītu par aprites ekonomiku, ir nepieciešams veikt papildu pasākumus attiecībā uz ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, pievēršoties visam produktu aprites ciklam tādā veidā, kas saglabā resursus un noslēdz aprites loku. Resursu efektīvāka izmantošana nodrošinātu arī būtiskus neto ieguvumus Savienības uzņēmumiem, publiskā sektora iestādēm un patērētājiem, vienlaikus samazinot kopējās gada siltumnīcefekta gāzu emisijas.
- (2) Resursu izmantošanas efektivitātes uzlabošana un atkritumu kā resursu vērtības atzīšana var dot ieguldījumu Savienības atkarības no izejvielu importa mazināšanā un veicināt pāreju uz materiālu ilgtspējīgāku pārvaldību un aprites ekonomikas modeli. Minētajai pārejai būtu jāveicina viedas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes mērķu sasniegšana, kas noteikti stratēģijā Eiropa 2020, un būtu jārada būtiskas iespējas vietējām ekonomikām un ieinteresētajām personām, palīdzot veicināt sinerģijas starp aprites ekonomiku un enerģētikas, klimata, lauksaimniecības, rūpniecības un pētniecības politiku, kā arī nodrošinot ieguvumus vides jomā – siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma veidā, kā arī nodrošinot ieguvumus ekonomikai.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK ⁽⁴⁾ noteiktie mērķrādītāji atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai un pārstrādei būtu jāpalielina, lai tie labāk atspoguļotu Savienības ieceri pāriet uz aprites ekonomiku.
- (4) Ir jānodrošina Direktīvas 2008/98/EK un saistīto Savienības tiesību aktu, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK ⁽⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 ⁽⁶⁾, saskaņotība.

⁽¹⁾ OV C 264, 20.7.2016., 98. lpp.

⁽²⁾ OV C 17, 18.1.2017., 46. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 18. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 22. maija lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OVL 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OVL 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OVL 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

- (5) Daudzām dalībvalstīm vēl tikai jāveido nepieciešamā atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra. Tāpēc ir ļoti svarīgi noteikt skaidrus ilgtermiņa politikas mērķus, pēc kuriem vadīties, lemjot par pasākumiem un investīcijām, jo īpaši lai nepieļautu, ka rodas atkritumu atliku apstrādes jaudu strukturāls pārpalikums un ka pārstrādājamas izejvielas neizmantojas paliek atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas zemākajos līmeņos.
- (6) Sadzīves atkritumi veido aptuveni 7 līdz 10 % no kopējā Savienībā radītā atkritumu daudzuma. Tomēr minētā atkritumu plūsma ir viena no vissarežģītāk apsaimniekojamām plūsmām, un tas, kā tā tiek apsaimniekota, ir laba liecība par kopējās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas kvalitāti valstī. Ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu saistītās problēmas izriet no tā, ka tiem ir ārkārtīgi sarežģīts un jaukts sastāvs, radītie atkritumi ir tieši tuvumā iedzīvotājiem, tie piesaista lielu sabiedrības uzmanību un tiem ir ietekme uz vidi un cilvēku veselību. Tāpēc sadzīves atkritumu apsaimniekošanai ir vajadzīgas ārkārtīgi sarežģītas sistēmas, tostarp efektīvas savākšanas shēmas, efektīvas šķirošanas sistēmas un atkritumu plūsmu pienācīga izsekojamība, iedzīvotāju un uzņēmumu aktīva iesaistīšanās, infrastruktūra, kas pielāgota konkrēto atkritumu sastāvam, un rūpīgi izstrādātas finansēšanas sistēmas. Valstīm, kuras ir izveidojušas efektīvas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, vispārējā atkritumu apsaimniekošanā kopumā veicas labāk, un tām arī labāk izdodas sasniegt pārstrādes mērķrādītājus.
- (7) Pieredze ir apliecinājusi, ka, neatkarīgi no pienākumu sadales starp publiskajiem un privātajiem dalībniekiem, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas var palīdzēt nodrošināt aprites ekonomiku un ka lēmums par pienākumu sadalījumu bieži ir atkarīgs no ģeogrāfiskiem un strukturāliem apstākļiem. Šīs direktīvas noteikumi dod iespēju izmantot gan sistēmu, kurā pašvaldībai ir vispārēja atbildība par sadzīves atkritumu savākšanu, gan sistēmu, kurā šādu pakalpojumu sniedz nolīgti privātie operatori, gan sistēmu, kurā pienākumi starp publiskiem un privātiem dalībniekiem tiek sadalīti citādā veidā. Jebkuras šādas sistēmas izvēle un lēmumi par tās maiņu paliek dalībvalstu kompetencē.
- (8) Augu izcelsmes vielas no lauksaimnieciskās pārtikas ražošanas un ne dzīvnieku izcelsmes pārtika, kas vairs nav domāta cilvēka patēriņam, bet paredzēta izmantošanai par dzīvnieku barību – lai izvairītos no noteikumu dublēšanās – būtu jāizslēdz no Direktīvas 2008/98/EK darbības jomas, ja tās pilnībā atbilst Savienības tiesību aktiem dzīvnieku barības jomā. Tāpēc Direktīva 2008/98/EK nebūtu jāpiemēro šādiem produktiem un vielām, ja tās izmanto par barību, tāpēc minētās direktīvas darbības joma būtu attiecīgi jāprecizē. Neskarot citus Savienības noteikumus, kas piemērojami dzīvnieku uzturam, dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti, ko paredzēts izmantot par barības materiāliem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 767/2009⁽¹⁾ jau ir izslēgti no Direktīvas 2008/98/EK darbības jomas tādā mērā, cik uz tiem attiecas citi Savienības tiesību akti.
- (9) Direktīvā 2008/98/EK ir jāiekļauj nebīstamo atkritumu, sadzīves atkritumu, būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu, pārtikas atkritumu, materiālu reģenerācijas, aizbēršanas un ražotāja paplašinātas atbildības shēmas definīcijas, lai precizētu šo jēdzienu nozīmi.
- (10) Lai nodrošinātu, ka sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādes mērķrādītāju pamatā ir ticami un salīdzināmi dati, un lai būtu iespējams efektīvi sekot līdzi šo mērķrādītāju sasniegšanas sekmēm, sadzīves atkritumu definīcijai Direktīvā 2008/98/EK vajadzētu būt saskanīgai ar to, kuru statistikas vajadzībām izmanto Eurostat un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un kuru dalībvalstis jau vairākus gadus izmantojušas par pamatu datu paziņošanai. Sadzīves atkritumi tiek definēti kā majsaimniecību atkritumi un citas izcelsmes atkritumi, piemēram, no mazumtirdzniecības, administrācijas, izglītības, veselības aprūpes pakalpojumiem, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem un darbībām radušies atkritumi, kas pēc to īpašībām un sastāva ir līdzīgi majsaimniecības atkritumiem. Tādēļ sadzīves atkritumi, citstarp, ir atkritumi no parku un dārzu uzturēšanas, piemēram, lapas, zāle un koku atgriezumi, kā arī atkritumi no tirgu un ielu tīrīšanas pakalpojumiem, piemēram, no atkritumu tvertnēm un uzslaucīšanas, izņemot tādus materiālus kā smiltis, akmeņi, dubļi vai putekļi.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 767/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par barības laišanu tirgū un lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 un atceļ Padomes Direktīvu 79/373/EEK, Komisijas Direktīvu 80/511/EEK, Padomes Direktīvas 82/471/EEK, 83/228/EEK, 93/74/EEK, 93/113/EK un 96/25/EK un Komisijas Lēmumu 2004/217/EK (OV L 229, 1.9.2009., 1. lpp.).

Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka atkritumi no liela apjoma tirdzniecības un rūpniecības, kas nav līdzīgi mājsaimniecību atkritumiem, netiek uzskatīti par sadzīves atkritumiem. Atkritumi no ražošanas, lauksaimniecības, zvejniecības, būvniecības un ēku nojaukšanas, septiskajām tvertnēm un kanalizācijas tīkliem un to apstrādes un nolietotiem transportlīdzekļiem nebūtu jāuzskata par sadzīves atkritumiem. Par sadzīves atkritumiem ir jāuzskata atkritumi, kas atbilst atkritumu veidiem 15. nodaļā pozīcijā 01 un 20. nodaļā, izņemot pozīcijas 20 02 02, 20 03 04 un 20 03 06, atkritumu sarakstā, kas izveidots ar Komisijas Lēmumu 2014/955/ES⁽¹⁾ versijā, kura ir spēkā 2018. gada 4. jūlijā. Atkritumi, kas ir citās minētā saraksta nodaļās, nav jāuzskata par sadzīves atkritumiem, izņemot gadījumus, kad sadzīves atkritumi tiek apstrādāti un tiem piešķir kodus, kas uzskaitīti minētā saraksta 19. nodaļā. Statistikas vajadzībām dalībvalstis var izmantot minētā saraksta attiecīgās kategorijas. Sadzīves atkritumu definīcija šajā direktīvā ir ieviesta, lai noteiktu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādes mērķrādītāju piemērošanas jomu un to aprēķināšanas noteikumus. Tā ir neitrāla attiecībā uz atkritumu apsaimniekotāja piederību pie publiskā vai privātā sektora, un tāpēc tajā ir iekļauti mājsaimniecību atkritumi un citas izcelsmes atkritumi, kurus apsaimnieko pašvaldības vai to pārstāvji vai tieši privātie operatori.

- (11) Lai gan kā būvniecības un ēku nojaukšanas atkritumus definē atkritumus, kas radušies būvniecības un nojaukšanas darbību rezultātā kopumā, tie ietver arī atkritumus, kas rodas no mazākām pašrocīgām būvniecības un nojaukšanas darbībām privātās mājsaimniecībās. Būvniecības un ēku nojaukšanas atkritumi būtu jāsaprot kā tādi, kas atbilst atkritumu veidiem, kas iekļauti 17. nodaļā atkritumu sarakstā, kurš izveidots ar Lēmumu 2014/955/ES versijā, kura ir spēkā 2018. gada 4. jūlijā.
- (12) Būtu jāievieš materiālu reģenerācijas definīcija, lai ietvertu reģenerācijas veidus, kas nav enerģijas reģenerācija un kas nav atkritumu pārstrādāšana materiālos, kurus izmantos kā kurināmo. Tajā ietilpst sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un aizbēršana, kā arī citi materiālu reģenerācijas veidi, piemēram, atkritumu pārstrādāšana otrreizējās izejvielās inženiertehniskām vajadzībām ceļu būvniecībā vai citā infrastruktūrā. Atkarībā no konkrētajiem faktiskajiem apstākļiem šāda pārstrādāšana var atbilst pārstrādes definīcijai, ja materiālu izmantošanas pamatā ir pienācīga kvalitātes kontrole un tā atbilst visiem attiecīgajiem standartiem, normām, specifikācijām, kā arī vides un veselības aizsardzības prasībām, kas piemērojamas katram konkrētam izmantošanas veidam.
- (13) Būtu jāievieš aizbēršanas definīcija, lai precizētu, ka tā nozīmē jebkuru reģenerācijas darbību, kad piemērotus nebīstamus atkritumus izmanto izrakumu aizbēršanai vai inženiertehniskām vajadzībām ainavu veidošanā vai būvniecībā. Atkritumus izmanto aizbēršanai tikai tādā daudzumā, cik tas absolūti nepieciešams minēto mērķu sasniegšanai.
- (14) Būtu jāievieš ražotāja paplašinātās atbildības shēmas definīcija, lai precizētu, ka tā nozīmē pasākumu kopumu, ko īsteno dalībvalstis, lai nodrošinātu, ka produktu ražotājiem ir finansiāla vai finansiāla vai organizatoriska atbildība īstenot pārvaldību attiecībā uz to produkta aprites cikla posmu, kad tas kļuvis par atkritumu, tostarp attiecībā uz dalītās savākšanas, šķirošanas un apstrādes darbībām. Minētais pienākums var arī ietvert organizatorisku atbildību veicināt atkritumu rašanās novēršanu un produktu atkārtotu izmantojamību, kā arī pārstrādājamību. Produktu ražotāji var pildīt ražotāja paplašinātās atbildības shēmas pienākumus individuāli vai kolektīvi.
- (15) Lai veicinātu Direktīvā 2008/98/EK noteikto mērķu sasniegšanu, dalībvalstīm būtu jāizmanto ekonomikas instrumenti un citi pasākumi, kas stimulētu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas piemērošanu, piemēram, tādi kā norādīts IVa pielikumā, kas ietver *inter alia* maksu par atkritumu poligonu izmantošanu un atkritumu sadedzināšanu, "maksā, kad izmet" shēmas, ražotāja paplašinātās atbildības shēmas, pārtikas ziedošanas atvieglošanu un stimulus pašvaldībām, vai citus atbilstīgus instrumentus un pasākumus.
- (16) Lai veicinātu resursu ilgtspējīgu izmantošanu un rūpniecisko simbiozi, dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, ar kuriem veicināt tādu vielu vai priekšmetu atzīšanu par blakusproduktiem, kas rodas tādā ražošanas procesā, kura galvenais mērķis nav saražot šādu priekšmetu vai vielu, ja ir ievēroti Savienības līmenī noteikti saskaņoti nosacījumi. Būtu jāpiešķir Komisijai pilnvaras pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu sīki izstrādātus kritērijus blakusprodukta statusa piemērošanai, dodot priekšroku attiecīgās rūpnieciskās simbiozes praksei, kas ir replicējama.
- (17) Lai otrreizējo izejvielu tirgu dalībniekiem sniegtu lielāku noteiktību par to, vai vielas vai priekšmeti ir vai nav uzskatāmi par atkritumiem, un lai sekmētu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ir svarīgi, ka dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka atkritumi, kas apstrādāti reģenerācijas procesā, vairs netiek uzskatīti par atkritumiem, ja tie atbilst visiem nosacījumiem, kas noteikti 6. panta 1. punktā Direktīvā 2008/98/EK, kā tā grozīta ar šo direktīvu. Šādi pasākumi var ietvert tiesību aktu pieņemšanu, lai transponētu minētos nosacījumus līdz ar procedūrām to īstenošanai, piemēram, izveidojot materiāliem un izmantošanai specifiskus kritērijus, saskaņā

(¹) Komisijas Lēmums 2014/955/ES (2014. gada 18. decembris), ar ko groza Lēmumu 2000/532/EK par atkritumu sarakstu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK (OV L 370, 30.12.2014., 44. lpp.).

ar kuriem atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, vadlīniju dokumentus, lēmumus attiecībā uz katru konkrētu gadījumu un citas procedūras Savienības līmenī noteiktu saskaņotu nosacījumu *ad hoc* piemērošanai. Šādiem pasākumiem būtu jāietver izpildes noteikumi, lai pārliecinātos, ka atkritumi, kuri vairs nav uzskatāmi par atkritumiem reģenerācijas darbību rezultātā, atbilst Savienības tiesību aktiem atkritumu, ķīmikāliju un produktu jomā, jo īpaši prioritāti piešķirot tām atkritumu plūsmām, kas rada lielāku risku cilvēku veselībai un videi, ņemot vērā minēto plūsmu veidu un apjomu, kā arī atkritumiem, kam piemērojami inovatīvi reģenerācijas procesi, vai atkritumiem, kas reģenerēti, lai turpmāk tos izmantotu citā dalībvalstī. Pasākumi var ietvert arī prasību operatoriem, kas reģenerē atkritumus, vai reģenerēto atkritumu materiālu īpašniekiem apliecināt atbilstību nosacījumiem, kas noteikti 6. panta 1. punktā Direktīvā 2008/98/EK, kā tā grozīta ar šo direktīvu. Lai nepieļautu nelikumīgus atkritumu sūtījumus un veicinātu dalībvalstu un ekonomikas operatoru izpratni, vajadzētu būt lielākai pārredzamībai attiecībā uz dalībvalstu pieeju attiecībā uz atkritumu stadijas izbeigšanos, jo īpaši attiecībā uz to lēmumiem par katru konkrētu gadījumu un kompetento iestāžu pārbažu rezultātiem, kā arī īpašām dalībvalstu un kompetento iestāžu bažām par konkrētām atkritumu plūsmām. Galīgais lēmums par to, vai ir izpildīti nosacījumi, kas paredzēti Direktīvas 2008/98/EK 5. un 6. pantā, ar grozījumiem, kas izdarīti ar šo direktīvu, paliek dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē, pamatojoties uz visu attiecīgo informāciju, ko sniedzis materiālu vai atkritumu īpašnieks.

- (18) Lai noteiktu detalizētus kritērijus atkritumu stadijas beigu statusa piemērošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētajā sakarā īpaši kritēriji, pēc kuriem nosaka atkritumu stadijas beigas, būtu jāapsver vismaz attiecībā uz granulātiem, papīru, riepām un tekstilmateriāliem.
- (19) Noteikumu par blakusproduktiem un atkritumu stadijas beigām piemērošanai nebūtu jāskar citi Savienības tiesību aktu noteikumi, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem ⁽¹⁾ 28. pants un 50. panta 4.a un 4.b punkts, tiesību aktu ķīmikāliju jomā un tiesību aktu par konkrētu produktu laišanu tirgū noteikumi. Atkritumu cikla beigu statusu var sasniegt vienīgi gadījumā, ja vielas vai priekšmeti atbilst attiecīgiem kritērijiem, kas piemērojami produktiem. Atkritumu cikla beigu noteikumus var noteikt attiecīgos katram produktam piemērojamās tiesību aktos.
- (20) Dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, kas sekmē tādu produktu un to sastāvdaļu izstrādi, ražošanu, pārdošanu un izmantošanu, kas piemēroti vairākkārtējai lietošanai, kuru sastāvā ir pārstrādāti materiāli, kas ir tehniski izturīgi un viegli labojami un kas, kļuvuši par atkritumiem, ir piemēroti, lai tos sagatavotu atkārtotai izmantošanai un pārstrādātu nolūkā sekmēt atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas pareizu īstenošanu, un tas jādara, neapdraudot preču brīvu apriti iekšējā tirgū. Šajos pasākumos būtu jāņem vērā produktu radītā ietekme visā to aprites ciklā, atkritumu apsaimniekošanas hierarhija un attiecīgos gadījumos būtu jāņem vērā to vairākkārtējās pārstrādes potenciāls.
- (21) Ražotāja paplašinātas atbildības shēmas ir būtiska efektīvas atkritumu apsaimniekošanas daļa. Tomēr to efektivitāte un sekmes dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Tāpēc attiecībā uz šādām ražotāja paplašinātas atbildības shēmām ir jānosaka darbības prasību minimums un skaidri jānorāda, ka minētās prasības ir piemērojamas arī ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas noteiktas saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2000/53/EK ⁽²⁾, 2006/66/EK ⁽³⁾ un 2012/19/ES ⁽⁴⁾, papildus tajos jau noteiktajām prasībām, ja vien nav skaidri noteikts citādi. Ir jānošķir minētais vispārējais prasību minimums, kas piemērojams visām shēmām, un prasības, kas piemērojamas vienīgi organizācijām, kuras pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju uzdevumā. Ja vien dalībvalstis nenolemj citādi, ražotāja paplašinātas atbildības shēmu vispārējais prasību minimums nav piemērojams shēmām, kas neatbilst ražotāja paplašinātas atbildības shēmas definīcijai.
- (22) Vispārējam prasību minimumam vajadzētu samazināt izmaksas un uzlabot veikumu, kā arī nodrošināt vienlīdzīgus apstākļus, tostarp maziem un vidējiem uzņēmumiem un e-komercijas uzņēmumiem, un novērst šķēršļus iekšējā tirgus netraucētai darbībai. Tām arīrdzan vajadzētu sekmēt aprites cikla beigu izmaksu iekļaušanu produkta cenā un rosināt ražotājus, izstrādājot to produktus, lielāku uzmanību pievērst pārstrādes, atkārtotas izmantošanas, remonta iespējām un bīstamu vielu klātbūtnei. Kopumā minētajām prasībām būtu jāuzlabo ražotāja paplašinātas atbildības

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/53/EK (2000. gada 18. septembris) par nolietotiem transportlīdzekļiem (OV L 269, 21.10.2000., 34. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/66/EK (2006. gada 6. septembris) par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK (OV L 266, 26.9.2006., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EELA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

shēmu pārvaldība un pārredzamība un būtu jāmazina iespēja, ka varētu rasties interešu konflikti starp organizācijām, kuras pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju uzdevumā, un atkritumu apsaimniekotājiem, kurus minētās organizācijas nolīgst. Prasības vajadzētu attiecināt gan uz jaunām, gan jau esošām ražotāja paplašinātas atbildības shēmām. Tomēr ir nepieciešams pārejas periods, lai esošo ražotāja paplašinātas atbildības shēmu struktūru un procedūru varētu pielāgot jaunajām prasībām.

- (23) Publiskajām iestādēm ir nozīmīga loma sadzīves atkritumu savākšanā un apstrādē, kā arī attiecīgajā saziņā ar iedzīvotājiem. Noteikumi, kas saistīti ar produktu ražotāju finansiālo atbildību, kuri ieviesti kā daļa no vispārējā prasību minimuma attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, būtu jāpiemēro, neskarot publisko iestāžu kompetenci attiecībā uz sadzīves atkritumu savākšanu un apstrādi.
- (24) Gadījumos, kad publiskās iestādes ir atbildīgas par to atkritumu, kas radušies no produktiem, kam piemērojamas ražotāja paplašinātas atbildības shēmas, apsaimniekošanas darbību aspektu organizēšanu, minētie pakalpojumi būtu jāsniedz izmaksefektīvi un produktu ražotāju finansiālajai atbildībai nebūtu jāpārsniedz izmaksas, kas nepieciešamas, lai sniegtu šos pakalpojumus. Šādas izmaksas būtu jānosaka pārredzamā veidā starp attiecīgajiem dalībniekiem, tostarp produktu ražotājiem, to organizācijām un publiskajām iestādēm.
- (25) Lai nodrošinātu atkritumu pienācīgu apsaimniekošanu, gadījumos, kad produktu ražotāji vai organizācijas, kas pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus to vārdā, ir atbildīgi par atkritumu apsaimniekošanu, kas radušies no tiem produktiem, ko tie laiž tirgū, tiem būtu jānodrošina atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu nepārtrauktība visa gada gaitā, pat gadījumos, ja tiem piemērojamie mērķrādītāji un mērķi ir sasniegti. Tiem arī nebūtu jāierobežo minētie pakalpojumi ģeogrāfiskā, materiālu un produktu ziņā, attiecinot tos tikai uz jomām, kur atkritumu savākšana un apsaimniekošana ir visienesīgākā.
- (26) Produktu ražotājiem būtu jāsedz izmaksas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītājus un mērķus, tostarp attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu, kas noteikti attiecīgajai ražotāja paplašinātas atbildības shēmai. Saskaņā ar stingriem nosacījumiem minētās izmaksas var tikt dalītas ar sākotnējiem atkritumu radītājiem vai izplatītājiem, ja tas ir attaisnojams ar nepieciešamību nodrošināt pienācīgu atkritumu apsaimniekošanu un ražotāja paplašinātas atbildības shēmas ekonomisko dzīvotspēju.
- (27) Komisijai būtu jāpieņem vadlīnijas attiecībā uz produktu ražotāju iemaksu diferencēšanu ražotāja paplašinātas atbildības shēmās, lai palīdzētu dalībvalstīm šīs direktīvas īstenošanā, tādējādi sekmējot iekšējā tirgus darbību. Lai nodrošinātu iekšējā tirgus saskaņotību, Komisijai vajadzētu būt iespējai ar īstenošanas aktiem pieņemt saskaņotus kritērijus.
- (28) Apstiprinātiem pārstāvjiem, kas iecelti, lai pildītu produktu ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus, var tikt piemērotas prasības, kas dod iespēju dalībvalstij, kuras teritorijā tie iecelti, uzraudzīt un pārbaudīt atbilstību attiecīgo pienākumu pildīšanai. Tomēr minētajām prasībām nebūtu jāpārsniedz prasības, kas piemērojamas produktu ražotājiem un organizācijām, kas pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus to vārdā un kas darbojas minētajā dalībvalstī.
- (29) Atkritumu rašanās novēršana ir pats iedarbīgākais paņēmieni, kā uzlabot resursefektivitāti un samazināt atkritumu ietekmi uz vidi. Tāpēc ir svarīgi, lai dalībvalstis veiktu pienācīgus atkritumu rašanās novēršanas pasākumus un sekotu līdzī un novērtētu, cik sekmīgi šādi pasākumi tiek īstenoti. Kā daļu no šiem pasākumiem dalībvalstīm vajadzētu sekmēt inovatīvus ražošanas, uzņēmējdarbības un patēriņa modeļus, kas samazina bīstamo vielu klātbūtni materiālos un produktos, kas palielina produktu izmantojamības laiku un kas veicina atkārtotu izmantošanu, tostarp izveidojot un atbalstot atkārtotas izmantošanas un remonta tīklus, piemēram, tādus, ko vada sociālās ekonomikas uzņēmumi, depozītu kompensācijas un "atgriez un uzpildi" shēmas, kā arī stimulējot produktu atjaunošanu, renovāciju un, attiecīgos gadījumos, pārprofilēšanu, un stimulējot koplietošanas platformas. Lai nodrošinātu, ka atkritumu rašanās novēršanas pasākumu īstenošanas sekmes mēra vienādi, vajadzētu ieviest kopīgus rādītājus un mērķrādītājus.

- (30) Ilgtspējības veicināšana ražošanā un patēriņā var būtiski samazināt atkritumu rašanos. Dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi patērētāju izpratnes veicināšanai par minēto jomu un jāmudina viņus aktīvāk iesaistīties, lai uzlabotu resursefektivitāti. Starp pasākumiem atkritumu rašanās samazināšanai dalībvalstīm būtu jāparedz pastāvīgas saziņas un izglītošanas iniciatīvas, lai veicinātu izpratni par jautājumiem, kas saistīti ar atkritumu rašanās un piegružošanas novēršanu, un tie var ietvert arī depozītu kompensācijas shēmas un kvantitatīvu mērķrādītāju noteikšanu un attiecīgos gadījumos, atbilstīgu ekonomikas stimulu izveidi ražotājiem.
- (31) Dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai veicinātu pārtikas atkritumu novēršanu un samazināšanu atbilstīgi Ilgtspējīgas attīstības programmai 2030. gadam, ko Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālā asambleja pieņēma 2015. gada 25. septembrī, jo īpaši atbilstīgi tajā noteiktajam mērķrādītājam – līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patēriņa līmenī un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes ķēdēs, tostarp zudumus pēc ražas novākšanas. Minētajiem pasākumiem vajadzētu būt vēršiem uz pārtikas atkritumu rašanās novēršanu un samazināšanu primārajā ražošanā, pārstrādē un izgatavošanā, mazumtirdzniecībā un citos pārtikas sadales kanālos, restorānos un sabiedriskajā ēdināšanā, kā arī māsaimniecībās. Lai sniegtu savu ieguldījumu un nodrošinātu, ka tiek darīts nepieciešamais, lai sasniegtu šo ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi, dalībvalstīm būtu jācenšas sasniegt indikatīvo Savienības mēroga pārtikas atkritumu samazināšanas mērķi – 30 % līdz 2025. gadam un 50 % līdz 2030. gadam. Nemot vērā ieguvumus vidi, sabiedrībai un ekonomikai, ko nodrošina pārtikas atkritumu rašanās novēršana, dalībvalstīm savās atkritumu rašanās novēršanas programmās vajadzētu ieviest konkrētus pārtikas atkritumu novēršanas pasākumus, tostarp izpratnes veicināšanas kampaņas, kas demonstrētu, kā novērst šādu atkritumu rašanos. Dalībvalstīm būtu jāmēra pārtikas atkritumu un pārtikas zudumu samazināšanas progress. Lai mērītu minēto progresu un sekmētu paraugprakses apmaiņu visā Savienībā gan starp dalībvalstīm, gan starp pārtikas sektora uzņēmumiem, vajadzētu noteikt šādu mērījumu vienotu metodiku. Pamatojoties uz minēto metodiku, par pārtikas atkritumu apjomiem būtu jāziņo katru gadu.
- (32) Lai novērstu pārtikas atkritumu rašanos, dalībvalstīm būtu jānodrošina iniciatīvas nepārdoto pārtikas produktu savākšanai visos pārtikas piegādes ķēdes posmos un to drošai pārdalei, tostarp labdarības organizācijām. Lai samazinātu pārtikas atkritumu apjomu, būtu arī jāuzlabo patērētāju izpratne par “izlietot līdz” un “ieteicams līdz” termiņiem.
- (33) Piegružojumam pilsētās, laukos, upēs un jūrā vai kur citur ir tieša un netieša negatīva ietekme uz vidi, iedzīvotāju labklājību un ekonomiku, un sakopšanas izmaksas ir lieks ekonomiskais slogs sabiedrībai. Dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai aizliegtu atkritumu visu veidu pamešanu, izgāšanu un nekontrolētu apsaimniekošanu vai citus veidus, kā notiek atbrīvošanās no atkritumiem. Dalībvalstīm būtu arī jāveic pasākumi, lai savāktu piegružojumu vidē, neatkarīgi no tā avota vai izmēra un neatkarīgi no tā, vai atkritumi ir izmesti apzināti vai tas noticis nolaidības dēļ. Pasākumi piegružošanas novēršanai un samazināšanai no produktiem, kas ir galvenais piegružojuma avots dabas un jūras vidē, citstarp varētu būt arī atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras un prakses uzlabošana, ekonomikas instrumenti un izpratnes veicināšanas kampaņas. Ja dalībvalsts apsver pasākumu, kam ir ierobežojoša ietekme uz tirdzniecību starp Savienības dalībvalstīm, tai vajadzētu spēt pierādīt, ka attiecīgais pasākums ir piemērots tam, lai sasniegtu mērķi novērst un samazināt piegružojumu dabas un jūras vidē, ka tas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu minēto mērķi un ka tas nav patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis vai aplēpti centieni ierobežot tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (34) Piegružošanas apkarošana kopīgiem spēkiem būtu jāveic kompetentajām iestādēm, ražotājiem un patērētājiem. Būtu jānodrošina stimuli patērētājiem mainīt uzvedības modeļus, tostarp izmantojot izglītošanu un izpratnes veicināšanu, savukārt ražotājiem būtu jāveicina savu produktu ilgtspējīga izmantošana un jāsniedz ieguldījums to aprites cikla beigu apsaimniekošanā.
- (35) Piegružojums jūras vidē ir īpaši smaga problēma, un dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, kuru mērķis ir apturēt jūras piegružojuma rašanos Savienībā, tādējādi sniedzot ieguldījumu Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2015. gada 25. septembrī, īstenošanā, lai līdz 2025. gadam novērstu un būtiski samazinātu jebkāda veida jūras piesārņojumu, jo īpaši no sauszemes darbībām, tostarp jūras piegružojumu un piesārņojumu ar barības vielām. Tā kā jūras piegružojums, jo īpaši plastmasas atkritumi, lielā mērā nāk no sauszemes darbībām, ko izraisa nepilnvērtīga atkritumu apsaimniekošanas prakse un infrastruktūra, piegružošana, ko veic iedzīvotāji, un izpratnes trūkums, atkritumu rašanās novēršanas programmās un atkritumu apsaimniekošanas plānos būtu jānosaka īpaši pasākumi. Minētajiem pasākumiem būtu jāpalīdz sasniegt mērķi – līdz 2020.

gadam nodrošināt labu vides stāvokli jūras vidē, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/56/EK ⁽¹⁾. Saskaņā ar minēto direktīvu dalībvalstīm ir jāievieš īpašas stratēģijas un pasākumi un tie jāatjaunina ik pēc sešiem gadiem. Sākot no 2018. gada, tām arī regulāri jāziņo par progresu laba vides stāvokļa uzturēšanā vai laba vides stāvokļa mērķa sasniegšanā. Tāpēc Direktīvā 2008/98/EK noteiktie pasākumi piegružojuma novēršanai būtu jākoordinē ar pasākumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/56/EK un Direktīvā 2000/60/EK ⁽²⁾.

- (36) Ir tādas izejvielas, kuru nozīme Savienības ekonomikā ir ļoti liela un ar kuru apgādi saistās augsts risks. Lai garantētu drošu apgādi ar šādām izejvielām, dalībvalstīm saskaņā ar Izejvielu iniciatīvu, kas izveidota ar Komisijas 2008. gada 4. novembra paziņojumu "Izejvielu iniciatīva – apmierināt pamatvajadzības izaugsmei un nodarbinātībai Eiropā", un Eiropas Izejvielu inovācijas partnerības mērķiem un mērķrādītājiem būtu jāveic pasākumi, ar ko veicina tādu produktu atkārtotu izmantošanu, kuri ir kritiski svarīgu izejvielu galvenie avoti, lai nepieļautu, ka šīs izejvielas kļūst par atkritumiem. Minētajā sakarā Komisija savā 2017. gada 13. septembra paziņojumā "ES kritiski svarīgo izejvielu saraksts 2017. gadam" ir izveidojusi Savienībai šādu materiālu sarakstu, un minētais saraksts tiks regulāri pārskatīts.
- (37) Lai turpmāk sekmētu Izejvielu iniciatīvas efektīvu īstenošanu, dalībvalstīm būtu arī jāveic pasākumi, kuru mērķis ir panākt labāko iespējamo apsaimniekošanu tiem atkritumiem, kas satur būtisku daudzumu kritiski svarīgu izejvielu, ņemot vērā ekonomiskās un tehnoloģiskās iespējas un ieguvumus videi un veselībai. Dalībvalstīm savos atkritumu apsaimniekošanas plānos būtu jāiekļauj valstij piemēroti pasākumi attiecībā uz tādu atkritumu savākšanu, šķirošanu un reģenerāciju, kas satur ievērojamu daudzumu minēto izejvielu. Šos pasākumus vajadzētu iekļaut atkritumu apsaimniekošanas plānos, kad tos pirmoreiz atjauninās pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā. Komisijai būtu jāsniedz informācija par attiecīgajām produktu grupām un atkritumu plūsmām Savienības līmenī. Minētās informācijas sniegšana tomēr neliedz dalībvalstīm veikt pasākumus attiecībā uz citām izejvielām, kas tiek uzskatītas par to tautsaimniecībai svarīgām.
- (38) Kad produkti, materiāli un vielas kļūst par atkritumiem, bīstamo vielu klātbūtne tajos var padarīt neiespējamu šo materiālu pārstrādi vai kvalitatīvu otrreizējo izejvielu ražošanu. Tāpēc saskaņā ar 7. vides rīcības programmu, kurā prasīts izstrādāt netoksisko materiālu aprites ciklus, ir nepieciešams veicināt pasākumus, lai samazinātu bīstamo vielu saturu materiālos un produktos, tostarp pārstrādātos materiālos, kā arī lai nodrošinātu, ka pietiekama informācija par bīstamo vielu un jo īpaši vielu, kas rada ļoti lielas bažas, klātbūtni, tiek sniegta visā produktu un materiālu aprites ciklā. Lai sasniegtu minētos mērķus, ir jāuzlabo saskaņotība starp Savienības tiesību aktiem atkritumu, ķīmikāliju un produktu jomā un jānosaka Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai uzdevums nodrošināt, ka informācija par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, klātbūtni, ir pieejama visā produktu un materiālu aprites ciklā, tostarp atkritumu posmā.
- (39) Resursu efektīvāka izmantošana var nodrošināt būtiskus neto ieguvumus Savienības uzņēmumiem, publiskā sektora iestādēm un patērētājiem un vienlaikus samazināt kopējo gada siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu. Tādēļ Komisijai līdz 2018. gada beigām būtu jāierosina galvenais resursefektivitātes rādītājs un tam pakārtoto rādītāju informatīvā bāze, ko varētu izmantot monitoringam attiecībā uz to, cik sekmīgi tiek sasniegti resursefektivitātes palielināšanas mērķrādītājs Savienības līmenī.
- (40) Ilgtspējīgas bioekonomikas veicināšana var palīdzēt samazināt Savienības atkarību no importētām izejvielām. Tāpēc bioloģiskas izcelsmes pārstrādājami produkti un kompostējami bioloģiski noārdāmi produkti var sniegt iespēju stimulēt turpmāku pētniecību un inovāciju un aizstāt fosilā kurināmā izejvielas ar atjaunojamiem resursiem.
- (41) Lai nepieļautu atkritumu tādu apstrādi, kurā izejvielas paliek neizmantotas atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas zemākajos līmeņos, lai palielinātu atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto atkritumu apjomu, lai nodrošinātu kvalitatīvu pārstrādi un lai veicinātu kvalitatīvu otrreizējo izejvielu izmantošanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina lielāka atbilstība pienākumam veikt dalītu savākšanu, kā noteikts Direktīvas 2008/98/EK 10. panta 2. punktā un 11. panta 1. punktā, tostarp pienākumam nodrošināt dalītu savākšanu vismaz papīram, metālam, plastmasai un

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

stiklam, kas dalībvalstīm bija jāpanāk līdz 2015. gadam, un būtu jāievieš dalīta savākšana bioloģiskajiem atkritumiem, bīstamajiem atkritumiem no mājražotājiem un tekstilmateriālu atkritumiem. Attiecīgos gadījumos bīstamiem bioloģiskajiem atkritumiem un iepakojuma atkritumiem, kas satur bīstamas vielas, būtu jāpiemēro īpašas savākšanas prasības.

- (42) Dalītu savākšanu varētu nodrošināt, savācot atkritumus tieši no to rašanās vietām, ar atvešanas un saņemšanas sistēmām vai citām savākšanas darbībām. Lai gan pienākums nodrošināt dalīto savākšanu paredz to, ka atkritumi tiek glabāti atsevišķi pēc veida un īpašībām, tomēr vajadzētu būt iespējai savākt noteikta veida atkritumus vienkopus, ar nosacījumu, ka tas netraucē kvalitatīvai pārstrādei vai citām atkritumu reģenerācijas darbībām atbilstīgi atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai arī citos pienācīgi pamatos gadījumos atkāpties no vispārējā pienākuma atkritumus vākt dalīti, piemēram, gadījumos, kad konkrētu atkritumu plūsmu dalītai vākšanai nomaļās un mazapdzīvotās teritorijās ir negatīva ietekme uz vidi, kas būtiski pārsniedz dalītās savākšanas nodrošinātos ieguvumus vai ir saistītas ar nesamērīgām izmaksām ekonomikā. Izvērtējot gadījumus, kad izmaksas ekonomikā varētu būt nesamērīgas, dalībvalstīm būtu jāņem vērā vispārējie ieguvumi ekonomikā, ko sniedz dalītā savākšana, tostarp izvairīšanos no tiešajām izmaksām, negatīvas ietekmes uz vidi un veselību izmaksām, kas saistītas ar jaukto atkritumu savākšanu un apstrādi, kā arī ieņēmumus no otrreizējo izejvielu pārdošanas un iespējas attīstīt šādu izejvielu tirgus, kā arī ieguldījumu, ko sniedz atkritumu radītāji un produktu ražotāji, kas varētu vēl vairāk uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu izmaksu efektivitāti.
- (43) Būtu jānosaka augstāki mērķrādītāji attiecībā uz sadzīves atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādi, lai sniegtu būtiskus ieguvumus videi, ekonomikā un sabiedrībai un paātrinātu pāreju uz aprites ekonomiku.
- (44) Pakāpeniski paaugstinot pašreizējos mērķrādītājus attiecībā uz sadzīves atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, vajadzētu nodrošināt, ka saimnieciski vērtīgi atkritumu materiāli tiek efektīvi sagatavoti atkārtotai izmantošanai vai pārstrādāti, vienlaikus nodrošinot cilvēku veselības un vides augsta līmeņa aizsardzību, un ka atkritumos atrodamie ekonomiski vērtīgie materiāli atgriežas Eiropas ekonomikā, un tas savukārt sekmēs izejvielu iniciatīvas īstenošanu un aprites ekonomikas rašanos.
- (45) Dalībvalstu sasniegumi atkritumu apsaimniekošanas jomā ir ļoti atšķirīgi, jo īpaši sadzīves atkritumu pārstrādes ziņā. Lai ņemtu vērā šīs atšķirības, tām dalībvalstīm, kas 2013. gadā saskaņā ar *Eurostat* datiem sagatavojušas atkārtotai izmantošanai un pārstrādājušas mazāk nekā 20 % sadzīves atkritumu vai izgāzušas poligonos vairāk nekā 60 % sadzīves atkritumu saskaņā ar datiem, par kuriem ziņots ESAO un *Eurostat* kopīgajā aptaujā, vajadzētu dot iespēju lemt par papildu laiku, lai sasniegtu 2025., 2030. un 2035. gadam izvirzītos mērķrādītājus. Ņemot vērā pēdējos 15 gadus dalībvalstīs novēroto ikgadējo dinamiku, lai šīs dalībvalstis mērķrādītājus sasniegtu, tām pārstrādes jaudas būtu jākāpina krietni vairāk par agrākajiem vidējiem rādītājiem. Lai nodrošinātu stabilu virzību uz šo mērķrādītāju sasniegšanu un īstenošanas nepilnību savlaicīgu novēršanu, tām dalībvalstīm, kas izmanto papildu laiku, vajadzētu sasniegt starpposma mērķrādītājus un, pamatojoties uz sīki izstrādātiem kritērijiem, sagatavot īstenošanas plānu.
- (46) Lai nodrošinātu, ka savāktie dati ir ticami, ir svarīgi precīzāk noteikt noteikumus saskaņā ar kuriem dalībvalstīm būtu jāziņo par faktiski pārstrādātajiem un atkārtotai izmantošanai sagatavotajiem daudzumiem, kurus var ieskaitīt mērķrādītāju sasniegšanā. Pārstrādes mērķrādītāju aprēķina pamatā vajadzētu būt sadzīves atkritumu masai, kas tiek ielaista pārstrādē. Saskaņā ar vispārēju noteikumu faktiskie sadzīves atkritumu masas aprēķini, ko skaita kā pārstrādātus, būtu jāveic, pamatojoties uz to sadzīves atkritumu masu, kas tiek ielaista pārstrādē. Tomēr, lai ierobežotu administratīvo slogu, būtu jāļauj dalībvalstīm saskaņā ar stingriem nosacījumiem un atkāpjoties no vispārēja noteikuma noteikt sadzīves atkritumu pārstrādāto masu, pamatojoties uz aprēķiniem par jebkura šķirošanas procesa rezultātu. Materiālu zaudējumi, kas rodas pirms atkritumi nonāk pārstrādes procesā, piemēram, šķirošanas vai citu iepriekšēju darbību dēļ, nebūtu jāieskaita pārstrādāto atkritumu daudzumā. Minētos zudumus var konstatēt, pamatojoties uz elektronisko reģistru datiem, tehniskām specifikācijām, sīki izstrādātiem noteikumiem par zudumu vidējo rādītāju aprēķiniem vai citiem līdzvērtīgiem pasākumiem. Par šādiem pasākumiem dalībvalstīm būtu jāziņo kvalitātes pārbaudes ziņojumos, ko pievieno Komisijai paziņotajiem datiem par atkritumu pārstrādi. Vidējo zudumu rādītājus būtu vēlams noteikt atsevišķi par katru šķirošanas iekārtu, un tiem būtu jāatspoguļo situācija attiecībā uz dažādiem atkritumu veidiem, dažādiem avotiem (piemēram, mājražotājiem vai

komerciālie), dažādām savākšanas shēmām un dažāda veida šķirošanas procesiem. Vidējie zudumu rādītāji būtu jāizmanto vienīgi gadījumā, ja nav pieejami nekādi citi uzticami dati, jo īpaši saistībā ar atkritumu sūtījumiem un eksportu. Materiālu vai vielu masas zudumi, kas rodas fiziskās vai ķīmiskās pārvērtībās, kuras ir raksturīgas pārstrādes procesam, kad atkritumu materiāli tiek pārstrādāti produktos, materiālos vai vielās, nebūtu jāatvelk no to atkritumu masas, par kuriem ziņots kā par pārstrādātiem.

- (47) Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 94/62/EK⁽¹⁾, 2000/53/EK, 2006/66/EK, 2008/98/EK un Direktīvā 2012/19/ES ietvertu definīciju saskaņošanas Direktīvas 2008/98/EK 6. panta noteikums par to, kad dažādi atkritumi vairs nav atkritumi minētajās direktīvās noteikto reģenerēšanas un pārstrādes mērķrādītāju sasniegšanas aprēķiniem, vairs nav nepieciešams. Materiāli, kas vairs nav atkritumi reģenerēšanas vai pārstrādes darbību rezultātā, ieskaitāmi minētajās direktīvās noteikto attiecīgo reģenerēšanas un pārstrādes mērķrādītāju izpildē atbilstīgi piemērojamām aprēķina metodēm. Ja atkritumu materiāli vairs nav uzskatāmi par atkritumiem sagatavošanas darbības rezultātā, pirms tos reāli pārstrādā – šādus materiālus var ieskaitīt kā pārstrādātus, ar noteikumu, ka tie paredzēti turpmākai pārstrādei produktos, materiālos vai vielās to sākotnējam vai citam nolūkam. Materiāli, kas vairs nav atkritumi, kurus paredzēts izmantot kā kurināmo vai citiem enerģijas ražošanas veidiem, kurus izmanto aizbēršanai vai kurus apglabā, vai kurus paredzēts izmantot jebkurai citai darbībai, kam ir tāds pats mērķis kā atkritumu reģenerēšanai, kas nav sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrāde, nebūtu jāieskaita pārstrādes mērķrādītāju sasniegšanā.
- (48) Ja pārstrādes rādītāju aprēķini tiek piemēroti bioloģiski noārdāmiem atkritumiem, kurus apstrādā aerobi vai anaerobi, atkritumu daudzumu, ko ievada aerobai vai anaerobai apstrādei, var ieskaitīt kā pārstrādātu ar nosacījumu, ka šādā apstrādē tiek iegūts rezultāts, ko izmantos kā pārstrādātu produktu, materiālu vai vielu. Lai gan šādā apstrādē iegūtais rezultāts parasti ir komposts vai digestāts, citu rezultātu arī varētu ņemt vērā ar noteikumu, ka tas satur salīdzināmu pārstrādātā satura daudzumu attiecībā pret apstrādāto bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu. Citos gadījumos saskaņā ar pārstrādes definīciju bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrāde materiālos, kurus paredzēts izmantot kā kurināmo vai citiem enerģijas ražošanas veidiem, kurus apglabā vai kurus paredzēts izmantot jebkurai citai darbībai, kam ir tāds pats mērķis kā atkritumu reģenerēšanai, kas nav sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrāde, nebūtu jāieskaita pārstrādes mērķrādītāju sasniegšanā.
- (49) Lai varētu aprēķināt, vai mērķrādītāji, kas noteikti attiecībā uz sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādi, ir sasniegti, dalībvalstīm būtu jāspēj ņemt vērā pārstrādātos metālus, kas atdalīti pēc sadzīves atkritumu sadedzināšanas. Lai nodrošinātu šo datu vienveidīgu aprēķināšanu, Komisijai būtu jāpieņem detalizēti noteikumi par pārstrādātu metālu kvalitātes kritērijiem un par datu aprēķināšanu, verifikāciju un paziņošanu.
- (50) Attiecībā uz atkritumiem, kas eksportēti no Savienības, lai tos sagatavotu atkārtotai izmantošanai vai pārstrādātu, dalībvalstīm būtu efektīvi jāizmanto Regulas (EK) Nr. 1013/2006 50. panta 4.c punktā noteiktās inspekcijas pilnvaras pieprasīt dokumentētus apliecinājumus, lai pārliecinātos, ka atkritumu sūtījums ir paredzēts reģenerācijas darbībām, kas atbilst minētās regulas 49. panta prasībām, un tāpēc tiek apsaimniekots videi nekaitīgā veidā iekārtā, kas darbojas atbilstīgi tādiem cilvēku veselības un vides aizsardzības standartiem, kuri ir lielā mērā līdzvērtīgi Savienības tiesību aktos noteiktajiem. Veicot minēto uzdevumu, dalībvalstis varētu sadarboties ar citiem attiecīgiem dalībniekiem, piemēram, galamērķa valsts kompetentajām iestādēm, trešās puses neatkarīgām verifikācijas iestādēm vai organizācijām, kuras pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju uzdevumā, kuras izveidotas saistībā ar ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas varētu veikt fiziskas un cita veida pārbaudes trešo valstu iekārtām. Kvalitātes pārbaudes ziņojumā, ko pievieno datiem par mērķrādītāju sasniegšanu, dalībvalstīm būtu jāziņo par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu pienākumu nodrošināt, ka atkritumi, ko eksportē no Savienības, tiek apstrādāti apstākļos, kuri ir lielā mērā līdzvērtīgi apstākļiem, kas prasīti attiecīgajos Savienības tiesību aktos vides jomā.
- (51) Lai nodrošinātu ar atkritumiem saistīto tiesību aktu labāku, savlaicīgāku un līdzvērtīgāku īstenošanu un laikus paredzētu jebkādas iespējamās īstenošanas nepilnības, būtu jāizveido agrīnas brīdināšanas ziņojumu sistēma, lai varētu konstatēt trūkumus un rīkoties, pirms pienācis mērķrādītāju sasniegšanas termiņš.
- (52) Rūpnieciskie atkritumi, zināma daļa komerciālo atkritumu un ieguves rūpniecības atkritumi ir ļoti daudzveidīgi gan sastāva, gan apjoma ziņā un ļoti atšķirīgi atkarībā no dalībvalsts ekonomiskās struktūras, atkritumus radošās rūpniecības vai tirdzniecības nozares struktūras vai rūpnieciskā vai komerciālā blīvuma attiecīgajā ģeogrāfiskajā apgabalā. Tāpēc lielākajai daļai rūpniecisko un ieguves rūpniecības atkritumu par piemērotu risinājumu tiek uzskatīta nozariska pieeja, kurā izmanto labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsauces dokumentus un līdzīgus

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (OV L 365, 31.12.1994., 10. lpp.).

rīkus, lai risinātu specifiskus jautājumus saistībā ar konkrētā atkritumu veida apsaimniekošanu. Tomēr uz izlietoto rūpniecisko un komerciālo iepakojumu arī turpmāk būtu jāattiecas Direktīvu 94/62/EK un 2008/98/EK prasībām, tostarp to attiecīgajiem uzlabojumiem. Lai padziļināti pētītu potenciālu palielināt komerciālo atkritumu, nebīstamu rūpniecības atkritumu un citu galveno atkritumu plūsmu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, Komisijai būtu jāizvērtē mērķrādītāju noteikšana minētajām atkritumu plūsmām.

- (53) Lai nodrošinātu, ka joprojām tiek sasniegti Savienības tiesību aktu atkritumu apsaimniekošanas jomā mērķi, ir svarīgi, lai Komisija pārskatītu atkritumu apglabāšanas veidus, kas uzskaitīti Direktīvas 2008/98/EK I pielikumā. Šī pārskatīšana būtu jāveic saistībā ar minētās direktīvas 13. pantu, vienlaikus ņemot vērā attiecīgo informāciju, piemēram, tendences starptautiskā līmenī, jo īpaši saistībā ar 1989. gada 22. marta Bāzeles Konvenciju par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu⁽¹⁾.
- (54) Bīstamie atkritumi, ko rada māsaimniecības, piemēram, atkritumi no krāsām, lakām, šķīdinātājiem vai tīrīšanas līdzekļiem, arī būtu jāvērtē, lai nepieļautu sadzīves atkritumu piesārņošanu ar bīstamu atkritumu daļām, kas varētu pazemināt pārstrādes kvalitāti, un būtu jānodrošina videi nekaitīga minēto bīstamo atkritumu apsaimniekošana. Šajā sakarā jau noteikti īpaši savākšanas pienākumi attiecībā uz māsaimniecību radītajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kā arī baterijām un akumulatoriem, kas kļuvuši par atkritumiem.
- (55) Daļa atkritumu savākšana un nodrošināšana, ka tās nesajaucas ar citiem atkritumu veidiem vai vielām, ir izšķiroši svarīga, lai panāktu, ka to apstrāde kopumā sniedz vislabākos rezultātus vides jomā. Apstrādājot atkritumu, prioritāte būtu jāpiešķir reģenerācijai vai alternatīvi citām pārstrādes darbībām, kas nodrošina līdzvērtīgus vai labākus vispārējos rezultātus vides jomā salīdzinājumā ar reģenerāciju. Lai vēl vairāk uzlabotu atkritumu apsaimniekošanu, Komisijai būtu jāapsver un vajadzības gadījumā jāierosina pasākumi atkritumu apstrādes uzlabošanai, tostarp kvantitatīvi mērķi attiecībā uz to reģenerāciju. Minētajā pārskatīšanā īpaša uzmanība būtu jāpievērš attīrīšanas iespējām attiecībā uz atkritumu reģenerāciju, kā arī reģenerēto un pārstrādāto produktu kvalitātei un galīgajai izmantošanai.
- (56) Lai nepieļautu atkritumu tādu apstrādi, kurā izejvielas neizmantotas paliek atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas zemākajos līmeņos, lai nodrošinātu kvalitatīvu pārstrādi un lai veicinātu kvalitatīvu otrreizējo izejvielu izmantošanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka bioloģiskie atkritumi tiek vākti atsevišķi un pārstrādāti tādā veidā, kas atbilst augstam vides aizsardzības līmenim, un ka pārstrādes rezultātā iegūtie materiāli atbilst attiecīgajiem kvalitātes standartiem.
- (57) Šajā direktīvā ir izvirzīti ilgtermiņa mērķi atkritumu apsaimniekošanai Savienībā un ekonomikas dalībniekiem un dalībvalstīm ir dots skaidrs signāls par investīcijām, kas nepieciešamas minēto mērķu sasniegšanai. Izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas nacionālos plānus un plānojot investīcijas atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrā, dalībvalstīm būtu jāizvērtē un jāņem vērā nepieciešamās investīcijas un citi finanšu līdzekļi, tostarp tas, kas nepieciešams pašvaldībām. Minētais novērtējums būtu jāiekļauj atkritumu apsaimniekošanas plānā vai citos stratēģiskos dokumentos. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu saprātīgi jāizmanto investīcijas, tostarp izmantojot Savienības fondus, par prioritāti izvirzot atkritumu rašanās novēršanu, tostarp atkārtotu izmantošanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādi, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Komisijai būtu jāpalīdz kompetentajām iestādēm izstrādāt efektīvu finanšu shēmu, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot Savienības fondus, lai īstenotu šīs direktīvas prasības saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un atbalstītu inovāciju tehnoloģijās un atkritumu apsaimniekošanā.
- (58) Bīstamo atkritumu pareiza apsaimniekošana Savienībā joprojām rada problēmas, un dati par to apstrādi ir nepilnīgi. Tāpēc ir nepieciešams stiprināt uzskaites un izsekojamības mehānismus, dalībvalstīs ieviešot elektroniskus bīstamo atkritumu reģistrus. Vajadzības gadījumā elektroniski būtu jāvērtē dati arī par citiem atkritumu veidiem, lai uzņēmumiem un iestādēm atvieglinātu uzskaiti un lai uzlabotu atkritumu plūsmu monitoringu Savienībā.
- (59) Īstenošanas ziņojumi, ko dalībvalstis sagatavo reizi trijos gados, nav izrādījušies gana iedarbīgi, lai verificētu atbilstību un nodrošinātu labu īstenošanu, un tie rada nevajadzīgu administratīvo slogu. Tāpēc ir lietderīgi atcelt noteikumus, kas uzliek dalībvalstīm pienākumu sagatavot šādus ziņojumus. Tā vietā atbilstības uzraudzības nolūka būtu jāizmanto tikai dati, kurus dalībvalstis katru gadu paziņo Komisijai.

⁽¹⁾ OV L 39, 16.2.1993., 3. lpp.

- (60) Dalībvalstu paziņotie dati ir būtiski, lai Komisija varētu novērtēt dalībvalstu atbilstību Savienības tiesību aktiem atkritumu jomā. Būtu jāuzlabo datu kvalitāte, ticamība un salīdzināmība, ieviešot vienotu kontaktpunktu visiem ar atkritumiem saistītajiem datiem, svītrojot novecojušās ziņošanas prasības, salīdzinoši novērtējot valstu ziņošanas metodes un ieviešot datu kvalitātes pārbaudes ziņojumu. Tāpēc, sagatavojot ziņojumus par to mērķrādītāju sasniegšanu, kas noteikti Savienības tiesību aktos atkritumu jomā, dalībvalstīm būtu jāizmanto jaunākie noteikumi, ko izstrādājusi Komisija, un metodika, ko izstrādājušas attiecīgās valstu kompetentās iestādes, kas atbildīgas par šīs direktīvas īstenošanu.
- (61) Lai atvieglotu Direktīvā 2008/98/EK noteikto prasību atbilstīgu interpretāciju un īstenošanu, ir lietderīgi izstrādāt un periodiski pārskatīt pamatnostādnes par šīm prasībām un nodrošināt informācijas apmaiņu un apmaiņu ar paraugpraksi starp dalībvalstīm par to, kā praktiski īstenot un piemērot šīs prasības. Šādām vadlīnijām, informācijas apmaiņai un paraugprakses apmaiņai cita starpā būtu jāveicina "atkritumu" definīcijas, tostarp termina "atbrīvoties", kopīga izpratne un piemērošana praksē un būtu jāņem vērā aprites uzņēmējdarbības modeļi, kuros, piemēram, viela vai priekšmets bez nodoma atbrīvoties no viena īpašnieka tiek nodota citam īpašniekam.
- (62) Lai papildinātu vai grozītu Direktīvu 2008/98/EK, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz minētās direktīvas 7. panta 1. punktu, 9. panta 8. punktu, 11.a panta 10. punktu, 27. panta 1. un 4. punktu un 38. panta 2. un 3. punktu, kas grozīti ar šo direktīvu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (63) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus Direktīvas 2008/98/EK īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz tās 5. panta 2. punktu, 6. panta 2. punktu, 8. panta 5. punktu, 9. panta 7. punktu, 11.a panta 9. punktu, 33. panta 2. punktu, 35. panta 5. punktu un 37. panta 7. punktu, kas grozīti ar šo direktīvu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (64) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, uzlabot atkritumu apsaimniekošanu Savienībā un tādējādi palīdzēt aizsargāt, saglabāt un uzlabot vides kvalitāti, okeānu veselīgu stāvokli un jūras produktu drošumu, samazinot jūras piegružojumu, un apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus visā Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (65) Tāpēc Direktīva 2008/98/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (66) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁽³⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (67) Šī direktīva ir pieņemta, ņemot vērā saistības, kas izklāstītas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu, un šī direktīva būtu jāīsteno un jāpiemēro, ievērojot minētajā nolīgumā sniegtos norādījumus,

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi

Direktīvu 2008/98/EK groza šādi:

1) direktīvas 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šajā direktīvā ir paredzēti pasākumi vides un cilvēku veselības aizsardzībai, kas īstenojami, novēršot vai samazinot atkritumu rašanos, nepieļaujot vai samazinot atkritumu rašanās un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi, samazinot resursu izmantošanas vispārējo ietekmi un veicinot resursu efektīvāku izmantošanu, un kas ir būtiski svarīgi pārejai uz aprites ekonomiku un iespējai ilgtermiņā garantēt Savienības konkurētspēju.”;

2) direktīvas 2. panta 2. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“e) vielas, kuras paredzēts lietot kā barības sastāvdaļas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2009 (*) 3. panta 2. punkta g) apakšpunktā, un kas nesastāv no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem vai nesatur tos.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 767/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par barības laišanu tirgū un lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 un atceļ Padomes Direktīvu 79/373/EEK, Komisijas Direktīvu 80/511/EEK, Padomes Direktīvas 82/471/EEK, 83/228/EEK, 93/74/EEK, 93/113/EK un 96/25/EK un Komisijas Lēmumu 2004/217/EK (OV L 229, 1.9.2009., 1. lpp.);

3) direktīvas 3. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādus punktus:

“2.a “nebīstamie atkritumi” ir atkritumi, uz kuriem neattiecas 2. punkts;

2.b “sadzīves atkritumi” ir:

a) jaukti atkritumi un dalīti savākti atkritumi no mājāsaimniecībām, tostarp papīrs un kartons, stikls, metāli, plastmasa, bioloģiskie atkritumi, koksne, tekstilmateriāli, iepakojums, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, bateriju un akumulatoru atkritumi, kā arī lielgabarīta atkritumi, tostarp matraču un mēbeles;

b) jaukti atkritumi un dalīti savākti atkritumi no citiem avotiem, kas pēc rakstura un sastāva ir līdzīgi atkritumiem no mājāsaimniecībām.

Sadzīves atkritumi nav atkritumi no ražošanas, lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības, septiskajām tvertnēm un notekūdeņu kanalizācijas tīkla un attīrīšanas, tostarp notekūdeņu dūņas, nolietoti transportlīdzekļi vai būvdarbos un ēku nojaukšanā radušies atkritumi.

Šī definīcija neskar atkritumu apsaimniekošanas pienākumu sadalījumu starp publiskā un privātā sektora dalībniekiem;

2.c “būvdarbos un ēku nojaukšanā radušies atkritumi” ir atkritumi, kas rodas no būvdarbiem un ēku nojaukšanas darbībām;”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. “bioloģiski atkritumi” ir bioloģiski noārdāmi dārza un parka atkritumi, mājāsaimniecību, biroju, restorānu, vairumtirdzniecības, ēdnīcu, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas un virtuves atkritumi un tiem pielīdzināmi pārtikas rūpniecības uzņēmumu atkritumi;”;

c) iekļauj šādu punktu:

“4.a “pārtikas atkritumi” ir visu veidu pārtika, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 (*) 2. pantā;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.);”;

d) panta 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. “atkritumu apsaimniekošana” ir atkritumu savākšana, pārvadāšana, reģenerācija (tostarp šķirošana), apglabāšana, tostarp šādu darbību pārraudzība un apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas, un arī darbības, ko veic kā tirgotājs vai starpnieks;”;

e) panta 12. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) bīstamu vielu koncentrāciju materiālos un produktos;”;

f) iekļauj šādu punktu:

“15.a “materiālu reģenerācija” ir jebkāda reģenerācijas darbība, kas nav enerģijas reģenerācija un atkritumu pārstrāde materiālos, ko paredzēts izmantot kā kurināmo vai citiem enerģijas ražošanas veidiem. Cita starpā tajā ietilpst sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un aizbēršana;”;

g) iekļauj šādu punktu:

“17.a “aizbēršana” ir jebkādas reģenerācijas darbības, kad piemērotus nebīstamus atkritumus izmanto izrakto teritoriju atjaunošanai vai inženiertehniskām vajadzībām ainavu veidošanā vai būvniecībā. Atkritumiem, ko izmanto aizbēršanai, ir jāaizstāj materiāli, kuri nav atkritumi, jābūt piemērotiem iepriekš minētajiem nolūkiem un jābūt ierobežotiem līdz daudzumam, kas ir absolūti nepieciešams, lai sasniegtu minētos nolūkus;”;

h) pievieno šādu punktu:

“21. “ražotāja paplašinātās atbildības shēma” ir dalībvalstu veiktu pasākumu kopums, ar ko nodrošināt, lai produktu ražotājiem būtu finansiāla atbildība vai finansiāla un organizatoriska atbildība īstenot pārvaldību tajā produkta aprites cikla posmā, kad tas kļuvis par atkritumiem.”;

4) direktīvas 4. pantam pievieno šādu punktu:

“3. Dalībvalstis izmanto ekonomikas instrumentus un citus pasākumus, lai stimulētu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas piemērošanu, piemēram, tādas, kā norādīts IVa pielikumā, vai citus piemērotus instrumentus un pasākumus.”;

5) direktīvas 5. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka vielas vai priekšmetus, kas radušies tādā ražošanas procesā, kura galvenais mērķis nav saražot šādu vielu vai priekšmetu, neuzskata par atkritumiem, bet gan par blakusproduktiem, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu sīki izstrādātus kritērijus, kā 1. punktā paredzētos nosacījumus vienoti piemērot konkrētām vielām vai priekšmetiem.

Ar minētajiem sīki izstrādātajiem kritērijiem nodrošina augsta līmeņa vides un cilvēku veselības aizsardzību un veicina dabas resursu apdomīgu un racionālu izmantošanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Pieņemot minētos īstenošanas aktus, Komisija par pamatu izvēlas visstingrākos un vidi aizsargājošākos kritērijus no tiem, kurus dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar šā panta 3. punktu, un, izstrādājot detalizētus kritērijus, prioritāti piešķir atkārtojamai rūpnieciskās simbiozes praksei.”;

c) pievieno šādu punktu:

“3. Ja kritēriji nav noteikti Savienības līmenī saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis var noteikt sīki izstrādātus kritērijus, pēc kuriem 1. punktā paredzētos nosacījumus piemēro konkrētām vielām vai priekšmetiem.

Dalībvalstis par minētajiem sīki izstrādātajiem kritērijiem paziņo Komisijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/2015 (*), ja tas ir prasīts minētajā direktīvā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.);”;

6) direktīvas 6. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) ievaddaļu un a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pārstrādātus vai kā citādi reģenerētus atkritumus vairs neuzskata par atkritumiem, ja tie atbilst šādiem nosacījumiem:

a) viela vai priekšmets tiks izmantoti konkrētiem nolūkiem;”;

ii) otro daļu svīturo;

b) panta 2., 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

“2. Komisija uzrauga dalībvalstu kritēriju izstrādi tam, kā noteikt atkritumu stadijas izbeigšanos, un novērtē nepieciešamību izstrādāt Savienības mēroga kritērijus uz šā pamata. Minētajā nolūkā un attiecīgā gadījumā Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai noteiktu sīki izstrādātus kritērijus, kā 1. punktā paredzētos nosacījumus vienoti piemērot konkrētiem atkritumu veidiem.

Šie sīki izstrādātie kritēriji nodrošina augsta līmeņa vides un cilvēku veselības aizsardzību un veicina dabas resursu apdomīgu un racionālu izmantošanu. Tie ietver:

a) atkritumus, ko atļauts izmantot kā materiālu reģenerācijas darbībai;

b) atļautos apstrādes procesus un metodes;

c) kvalitātes kritērijus materiāliem, kas reģenerācijas darbības rezultātā vairs nav atkritumi, atbilstīgi piemērojamiem produktu standartiem, vajadzības gadījumā nosakot arī piesārņotāju robežvērtības;

d) prasības pārvaldības sistēmai pierādīt atbilstību atkritumu stadijas beigu kritērijiem, tostarp attiecībā uz kvalitātes kontroli, pašuzraudzību un akreditāciju, ja vajadzīgs; un

e) prasību attiecībā uz atbilstības apliecinājumu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Pieņemot minētos īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos kritērijus, ko noteikušas dalībvalstis saskaņā ar 3. punktu, un par pamatu izvēlas visstingrākos un vidi aizsargājošākos kritērijus.

3. Ja kritēriji nav noteikti Savienības līmenī saskaņā ar 2. punktā izklāstīto procedūru, dalībvalstis var noteikt sīki izstrādātus kritērijus, pēc kuriem 1. punktā paredzētos nosacījumus piemēro konkrētiem atkritumu veidiem. Minētajos sīki izstrādātajos kritērijos ņem vērā vielas vai priekšmeta jebkādu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, un tie atbilst prasībām, kas noteiktas 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā.

Dalībvalstis par minētajiem kritērijiem paziņo Komisijai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2015, ja tas ir prasīts minētajā direktīvā.

4. Ja kritēriji nav noteikti ne Savienības, ne dalībvalstu līmenī saskaņā ar attiecīgi 2. vai 3. punktu, dalībvalsts var lemt par katru gadījumu atsevišķi vai veikt atbilstīgus pasākumus, lai pārbaudītu, ka konkrēti atkritumi vairs nav atkritumi, pamatojoties uz 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem un, vajadzības gadījumā, ņemot vērā prasības, kas noteiktas 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā, un ņemot vērā piesārņotāju robežvērtības, kā arī jebkādu iespējamu negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Par šādiem katrā atsevišķā gadījumā pieņemtiem lēmumiem netiek prasīts ziņot Komisijai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1535.

Dalībvalstis informāciju par lēmumiem katrā attiecībā gadījumā un par kompetento iestāžu veikto pārbaūžu rezultātiem var darīt publiski pieejamu elektroniskā veidā.”;

c) pievieno šādu punktu:

“5. Fiziska vai juridiska persona, kas:

a) pirmo reizi izmanto, materiālu, kas vairs nav atkritumi un kas nav laists tirgū; vai

b) pirmoreiz laiž tirgū materiālu pēc tam, kad tas vairs nav atkritumi,

nodrošina, ka materiāls atbilst attiecīgajām prasībām saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem ķīmikāliju un produktu jomā. Nosacījumi, kas paredzēti 1. punktā, ir jāizpilda pirms materiālam, kas vairs nav atkritumi, ir piemērojami tiesību akti ķīmikāliju un produktu jomā.”;

7) direktīvas 7. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“1. Lai papildinātu šo direktīvu, izveidojot un pārskatot atkritumu sarakstu saskaņā ar šā panta 2. un 3. punktu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis var uzskatīt atkritumus par bīstamiem atkritumiem, ja tiem piemīt viena vai vairākas no III pielikumā uzskaitītajām pazīmēm, pat, ja tie nav kā tādi minēti atkritumu sarakstā. Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par visiem šādiem gadījumiem un sniedz Komisijai visu nepieciešamo informāciju. Ņemot vērā saņemtos paziņojumus, sarakstu pārskata, lai izņemtu par tā pielāgošanu.”;

c) panta 5. punktu svīturo;

8) direktīvas 8. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktam pievieno šādas daļas:

“Ja šādi pasākumi ietver arī ražotāja paplašinātās atbildības shēmu izveidi, piemēro 8.a pantā noteiktās vispārīgās minimālās prasības.

Dalībvalstis var nolemt, ka produktu ražotājiem, kas pēc savas iniciatīvas veic finansiālus vai finansiālus un organizatoriskus pienākumus attiecībā uz apsaimniekošanu tajā produkta aprites cikla posmā, kad tas kļuvis par atkritumiem, būtu jāpiemēro dažas vai visas vispārīgās minimālās prasības, kas noteiktas 8.a pantā.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis var veikt piemērotus pasākumus, lai veicinātu tādu produktu un produktu sastāvdaļu izstrādi, kas mazina to ietekmi uz vidi un atkritumu radīšanu ražošanas un produktu tālākas izmantošanas gaitā, kā arī lai nodrošinātu par atkritumiem kļuvušu produktu reģenerāciju un apglabāšanu saskaņā ar 4. un 13. pantu.

Šādi pasākumi cita starpā varētu sekmēt tādu produktu un produktu komponentu izstrādi, ražošanu un pārdošanu, kas piemēroti vairākkārtējai lietošanai, kas satur pārstrādātus materiālus, kas ir tehniski izturīgi un viegli labojami un kas, kļuvuši par atkritumiem, ir piemēroti, lai tos sagatavotu atkārtotai izmantošanai un pārstrādātu nolūkā sekmēt atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas pareizu īstenošanu. Šajos pasākumos ņem vērā produktu radīto ietekmi visā to aprites ciklā, atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un attiecīgos gadījumos to vairākkārtējas pārstrādes potenciālu.”;

c) pievieno šādu punktu:

“5. Komisija organizē informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un ražotāja paplašinātas atbildības shēmu dalībniekiem par 8.a pantā noteiktā vispārējā prasību minimuma praktisko īstenošanu. Tajā cita starpā ietilpst informācijas apmaiņa par paraugpraksi, lai nodrošinātu pienācīgu pārvaldību, pārrobežu sadarbību attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām un iekšējā tirgus netraucētu darbību, par organizatoriskajiem aspektiem un uzraudzību saistībā ar organizācijām, kuras pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju uzdevumā, par finanšu iemaksu diferencēšanu, par atkritumu apsaimniekotāju atlasī un par piegružošanas novēršanu. Komisija publicē informācijas apmaiņas rezultātus un var sniegt vadlīnijas par šiem un citiem attiecīgiem aspektiem.

Komisija publicē pamatnostādnes, apspriežoties ar dalībvalstīm, par pārrobežu sadarbību attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām un to finanšu iemaksu diferencēšanu, kuras minētas 8.a panta 4. punkta b) apakšpunktā.

Vajadzības gadījumā, lai novērstu iekšējā tirgus traucējumus, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu kritērijus, pēc kuriem būtu vienoti jāpiemēro 8.a panta 4. punkta b) apakšpunkts, bet precīzi nenosakot iemaksu līmeni. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

9) iekļauj šādu pantu:

“8.a pants

Ražotāja paplašinātas atbildības shēmām izvirzītās vispārīgās minimālās prasības

1. Tās dalībvalstis, kurās ražotāja paplašinātas atbildības shēmas ir izveidotas saskaņā ar 8. panta 1. punktu, tostarp saskaņā ar citiem Savienības leģislatīviem aktiem:

a) skaidri nosaka, kādi uzdevumi un atbildība ir visiem iesaistītajiem attiecīgajiem dalībniekiem, tostarp produktu ražotājiem, kas laiž produktus dalībvalsts tirgū, organizācijām, kas to vārdā pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus, publiskiem vai privātiem atkritumu apsaimniekotājiem, pašvaldībām un – attiecīgā gadījumā – operatoriem, kas nodarbojas ar atkārtotu izmantošanu un sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, kā arī sociālās ekonomikas uzņēmumiem;

b) atbilstīgi atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai nosaka ražotāja paplašinātas atbildības mērķrādītājus atkritumu apsaimniekošanai, tiecoties sasniegt vismaz tos kvantitatīvos mērķrādītājus, kas attiecas uz shēmu un ir noteikti šajā direktīvā, Direktīvā 94/62/EK, Direktīvā 2000/53/EK, Direktīvā 2006/66/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/19/ES (*), un nosaka citus kvantitatīvus mērķrādītājus un/vai kvalitātes mērķus, kurus uzskata par ražotāja paplašinātas atbildības shēmai atbilstošiem;

c) nodrošina, ka ir ieviesta ziņošanas sistēma, lai vāktu datus par produktiem, uz kuriem attiecas ražotāja paplašināta atbildība un ko produktu ražotāji laiduši dalībvalsts tirgū, un datus par minēto produktu radīto atkritumu savākšanu un apstrādi, attiecīgā gadījumā norādot atkritumu materiālu plūsmas, kā arī citus datus, kas nepieciešami b) apakšpunkta nolūkiem;

d) nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret produktu ražotājiem neatkarīgi no to izcelsmes vai lieluma un neuzliekot tiem nesamērīgu regulatīvo slogu, tostarp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas ražo nelielus produktu daudzumus.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka atkritumu īpašnieki, kuriem domātas saskaņā ar 8. panta 1. punktu izveidotās ražotāja paplašinātas atbildības shēmas, tiek informēti par atkritumu rašanās novēršanas pasākumiem, atkārtotas izmantošanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai centriem, atpakaļpieņemšanas un savākšanas sistēmām un piegružošanas novēršanu. Dalībvalstis arī veic pasākumus, lai rosinātu atkritumu īpašniekus uzņemties atbildību nogādāt savus atkritumus jau izveidotajās dalītās savākšanas sistēmās, konkrētāk, pēc vajadzības radot ekonomiskus stimulus vai regulējumu.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ikviens produktu ražotājs vai organizācija, kas pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju vārdā:

a) ir ar skaidri definētu ģeogrāfisko, produktu un materiālu aptvērumu, kas nav attiecināts vienīgi uz tām jomām, kur atkritumu vākšana un apsaimniekošana ir visienesīgākā;

b) nodrošina atbilstošu pieejamību atkritumu savākšanas sistēmām jomās, kas minētas a) apakšpunktā;

- c) ir ar nepieciešamajiem finansiālajiem vai finansiālajiem un organizatoriskajiem līdzekļiem, lai pildītu ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus;
- d) ievieš piemērotus paškontroles mehānismus, ko vajadzības gadījumā papildina regulāras neatkarīgas revīzijas, ar kuriem novērtē:
- i) to finansiālo pārvaldību, tostarp atbilstību 4. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām,
 - ii) to datu kvalitāti, kas ievākti un paziņoti saskaņā ar šā panta 1. punkta c) apakšpunktu un Regulas (EK) Nr. 1013/2006 prasībām;
- e) publisko informāciju par 1. punkta b) apakšpunktā minēto atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītāju sasniegšanu un gadījumā, ja ražotāja paplašinātas atbildības pienākumi tiek pildīti kolektīvi, arī informāciju par:
- i) saviem īpašniekiem un dalībniekiem;
 - ii) produktu ražotāju finanšu iemaksām par pārdotajām vienībām vai par tonnu tirgū laistā produkta; un
 - iii) atkritumu apsaimniekotāju atlases procedūru.

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka finanšu iemaksas, ko produkta ražotājs maksā, lai izpildītu savus ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus:

a) sedz šādas izmaksas par produktiem, ko ražotājs laiž tirgū attiecīgajā dalībvalstī:

- izmaksas par atkritumu dalītu savākšanu un tai sekojošo transportēšanu un apstrādi, tostarp apstrādi, kas vajadzīga, lai sasniegtu Savienības atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītājus, un izmaksas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu citus mērķrādītājus un mērķus, kas minēti 1. punkta b) apakšpunktā, ņemot vērā ieņēmumus no atkārtotas izmantošanas, no otrreizējo izejvielu pārdošanas, kuras iegūtas no tā produktiem, un no nepieprasītas depoizīta iemaksas,
- izmaksas par pienācīgas informācijas sniegšanu atkritumu īpašniekiem saskaņā ar 2. punktu,
- izmaksas par datu ievākšanu un paziņošanu saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu.

Šis apakšpunkts neattiecas uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas izveidotas saskaņā ar Direktīvām 2000/53/EK, 2006/66/EK vai 2012/19/ES;

- b) gadījumos, kad ražotāja paplašinātas atbildības pienākumi tiek pildīti kolektīvi, izmaksas tiek pēc iespējas diferencētas attiecībā uz konkrētiem produktiem vai līdzīgu produktu grupām, jo īpaši ņemot vērā to izturību, remontējamību, atkārtotu izmantojamību, pārstrādājamību un bīstamu vielu klātbūtni, līdz ar to izmantojot aprites cikla pieeju un pielāgojoties prasībām, kas noteiktas attiecīgajos Savienības tiesību aktos, un, ja iespējams, pamatojoties uz saskaņotiem kritērijiem, lai nodrošinātu vienmērīgu iekšējā tirgus darbību; un
- c) nepārsniedz izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus izmaksu ziņā efektīvā veidā. Šādas izmaksas nosaka pārredzamā veidā starp iesaistītajiem dalībniekiem.

Gadījumos, kad to pamato vajadzība nodrošināt pareizu atkritumu apsaimniekošanu un ražotāja paplašinātas atbildības shēmas ekonomisko dzīvotspēju, dalībvalstis var atkāpties no a) apakšpunktā noteiktā finanšu atbildības sadalījuma ar nosacījumu, ka:

- i) attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas izveidotas, lai sasniegtu atkritumu apsaimniekošanas mērķrādītājus un mērķus, kas noteikti Savienības lēģislatīvajos aktos – produktu ražotāji sedz vismaz 80 % no nepieciešamajām izmaksām;
- ii) attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas izveidotas 2018. gada 4. jūlijā vai pēc tam, lai sasniegtu atkritumu apsaimniekošanas mērķus un mērķrādītājus, kas noteikti vienīgi dalībvalsts tiesību aktos – produktu ražotāji sedz vismaz 80 % no nepieciešamajām izmaksām;
- iii) attiecībā uz ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, kas izveidotas pirms 2018. gada 4. jūlija, lai sasniegtu atkritumu apsaimniekošanas mērķus un mērķrādītājus, kas noteikti vienīgi dalībvalsts tiesību aktos – produktu ražotāji sedz vismaz 50 % no nepieciešamajām izmaksām,

ar nosacījumu, ka atlikušās izmaksas sedz sākotnējie atkritumu radītāji vai izplatītāji.

Šo izņēmumu nevar izmantot, lai samazinātu izmaksu daļu, kas jāsedz produktu ražotājiem saskaņā ar ražotāja paplašinātas atbildības shēmas, kuras izveidotas pirms 2018. gada 4. jūlija.

5. Dalībvalstis izveido piemērotu uzraudzības un izpildes satvaru nolūkā nodrošināt, ka produktu ražotāji un organizācijas, kas to vārdā pilda ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus, pilda savus ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus, tostarp tālpārdošanas gadījumā, ka finanšu līdzekļi tiek pienācīgi izmantoti un ka visi dalībnieki, kas iesaistīti ražotāja paplašinātas atbildības shēmu īstenošanā, ziņo ticamus datus.

Ja dalībvalsts teritorijā ražotāja paplašinātas atbildības pienākumus produktu ražotāju vārdā pilda vairākas organizācijas, attiecīgā dalībvalsts ieceļ vismaz vienu struktūru, kas ir neatkarīga no privātam interesēm, vai uztic publiskai iestādei pārraudzīt ražotāja paplašinātas atbildības pienākumu pildīšanu.

Katra dalībvalsts atļauj produktu ražotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī un produktus laiž tirgū tās teritorijā, iecelt juridisku vai fizisku personu, kas reģistrēta tās teritorijā, kā pilnvaroto pārstāvi, lai tā pildītu ražotāja pienākumus, kas saistīti ar ražotāja paplašinātas atbildības shēmām attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

Uzraudzības nolūkā un lai pārbaudītu atbilstību produkta ražotāja pienākumiem saistībā ar ražotāja paplašinātas atbildības shēmu, dalībvalstis var noteikt prasības, piemēram, reģistrācijas, informācijas un ziņošanas prasības, kas jāievēro fiziskai vai juridiskai personai, lai tā tiktu iecelta par pilnvaroto pārstāvi to teritorijā.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka noris regulārs dialogs starp attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas iesaistītas ražotāja paplašinātas atbildības shēmu pildīšanā, tai skaitā starp ražotājiem un izplatītājiem, publiskiem vai privātiem atkritumu apsaimniekotājiem, sociālās ekonomikas dalībniekiem, pašvaldībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un – attiecīgā gadījumā – sociālās ekonomikas dalībniekiem, atkārtotas izmantošanas un remonta tīkliem, kā arī operatoriem, kas nodarbojas ar sagatavošanu atkārtotai izmantošanai.

7. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ražotāja paplašinātas atbildības shēmas, kas izveidotas pirms 2018. gada 4. jūlija, sasniedz atbilstību šim pantam līdz 2023. gada 5. janvārim.

8. Informācijas sniegšana sabiedrībai saskaņā ar šo pantu neskar konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli sensitīvu informāciju saskaņā ar attiecīgajiem Savienības un valsts tiesību aktiem.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.);

10) direktīvas 9. pantu aizstāj ar šādu:

“9. pants

Atkritumu rašanās novēršana

1. Dalībvalstis veic atkritumu rašanās novēršanas pasākumus. Ar minētajiem pasākumiem vismaz:

- a) tiek veicināti un atbalstīti ilgtspējīgi ražošanas un patēriņa modeļi;
- b) tiek rosināts izstrādāt, ražot un izmantot resursefektīvus, izturīgus (tostarp darbības laika ziņā un bez plānotas nolietojuma), remontējamus, atkārtoti izmantojamus un atjaunināmus produktus;
- c) tiek aptverti produkti, kas satur kritiski svarīgās izejvielas, lai nepieļautu, ka šīs izejvielas kļūst par atkritumiem;
- d) tiek veicināta produktu atkārtota izmantošana un sistēmu, kas veicina remontu un atkārtotu izmantošanu, izveide, tostarp jo īpaši attiecībā uz elektriskām un elektroniskām iekārtām, tekstilmateriāliem un mēbelēm, kā arī iepakojumu, būvmateriāliem un būvniecībā izmantojamiem produktiem;

- e) vajadzības gadījumā, un neskarot intelektuālā īpašuma tiesības, veicina rezerves daļu, rokasgrāmatu, tehniskās informācijas vai citu instrumentu, iekārtu vai programmatūras pieejamību, kas dod iespēju produktus remontēt un atkārtoti izmantot, nekaitējot to kvalitātei un drošībai;
 - f) tiek samazināta atkritumu rašanās procesos, kas saistīti ar rūpniecisko ražošanu, minerālu iegūvi, ražošanu, būvniecību un nojaukšanu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus;
 - g) tiek samazināta pārtikas atkritumu rašanās primārajā ražošanā, pārstrādē un izgatavošanā, mazumtirdzniecībā un citos pārtikas sadales kanālos, restorānos un sabiedriskajā ēdināšanā, kā arī māsaimniecībās, lai tādējādi palīdzētu sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi – par 50 % samazināt pārtikas izšķērdēšanu pasaules mērogā uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patēriņa līmenī un samazināt pārtikas zudumus visās ražošanas un piegādes ķēdēs līdz 2030. gadam;
 - h) tiek veicināta pārtikas ziedošana un cita veida sadalīšana cilvēku patēriņam, priekšroku dodot tās izmantošanai cilvēku uzturā, nevis dzīvnieku barošanai un pārstrādāšanai nepārtikas precēs;
 - i) tiek veicināta bīstamo vielu satursamazināšana materiālos un produktos, neskarot Savienības līmenī noteiktās saskaņotās juridiskās prasības attiecībā uz šiem materiāliem un produktiem, un tiek nodrošināts, ka jebkurš izstrādājuma piegādātājs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (*) 3. panta 33. punktā, sniedz informāciju Eiropas Ķimikāliju aģentūrai saskaņā ar minētās direktīvas 33. panta 1. punktu no 2021. gada 5. janvāra;
 - j) tiek samazināta atkritumu rašanās, jo īpaši tādu atkritumu gadījumā, kas nav piemēroti sagatavošanai atkārtotai izmantošanai vai pārstrādei;
 - k) tiek apzināti produkti, kas ir galvenie piegružošanas avoti, jo īpaši dabas un jūras vidē, un tiek veikti piemēroti pasākumi, lai samazinātu piegružošanu no šādiem produktiem; ja dalībvalstis nolemj šo pienākumu īstenot, izmantojot tirgus ierobežojumus, tās nodrošina, ka šie ierobežojumi ir samērīgi un nediskriminējoši;
 - l) tiek īstenoti centieni apturēt jūras piegružošanas radīšanu, lai sasniegtu Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi – novērst un ievērojami samazināt jūras visu veidu piesārņojumu; un
 - m) tiek izstrādātas un atbalstītas informācijas kampaņas nolūkā vairot izpratni par atkritumu rašanās novēršanu un piegružošanu.
2. Eiropas Ķimikāliju aģentūra līdz 2020. gada 5. janvārim izveido datubāzi datiem, kuri tai jāiesniedz saskaņā ar 1. punkta i) punktu, un to uztur. Eiropas Ķimikāliju aģentūra sniedz atkritumu apstrādes operatoriem piekļuvi šai datubāzei. Tā arī sniedz piekļuvi šai datubāzei patērētājiem, ja viņi to pieprasa.
3. Dalībvalstis uzrauga un novērtē atkritumu rašanās novēršanas pasākumu īstenošanu. Tālab tās izmanto piemērotus kvalitatīvos vai kvantitatīvos rādītājus un mērķrādītājus, jo īpaši attiecībā uz radīto atkritumu daudzumu.
4. Dalībvalstis uzrauga un novērtē savu pasākumu īstenošanu attiecībā uz atkārtotu izmantošanu, mērot tās apjomus, pamatojoties uz vienotu metodiku, kas izveidota ar 7. punktā minēto īstenošanas aktu, sākot ar pirmo pilno kalendāro gadu pēc minētā īstenošanas akta pieņemšanas.
5. Dalībvalstis uzrauga un novērtē pasākumu īstenošanu attiecībā uz pārtikas atkritumu rašanās novēršanu, mērot pārtikas atkritumu apjomus, pamatojoties uz metodiku, kas izveidota ar 8. punktā minēto deleģēto aktu, sākot ar pirmo kalendāro gadu pēc minētā deleģētā akta pieņemšanas.
6. Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim izskata datus par pārtikas atkritumiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar 37. panta 3. punktu, lai apsvērtu iespēju noteikt Savienības mēroga pārtikas atkritumu samazināšanas mērķi, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, pamatojoties uz datiem, ko dalībvalstis paziņojušas saskaņā ar vienoto metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar šā panta 8. punktu. Minētajā nolūkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kuram vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.
7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai noteiktu rādītājus, kas dod iespēju konstatēt kopējo progresu atkritumu rašanās novēršanas pasākumu īstenošanā, un līdz 2019. gada 31. martam pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka vienotu metodiku ziņošanai par produktu atkārtotu izmantošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. Komisija līdz 2019. gada 31. martam, pamatojoties uz ES platformas par pārtikas zudumiem un pārtikas izšķērdēšanu darbības rezultātiem, pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 38.a pantu, lai papildinātu šo direktīvu, izstrādājot vienotu metodiku un nosakot minimālās kvalitātes prasības vienotiem pārtikas atkritumu līmeņu mērījumiem.

9. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim izskata datus par atkārtotu izmantošanu, ko dalībvalstis sniegušas saskaņā ar 37. panta 3. punktu, lai apsvērtu iespēju noteikt pasākumus, kas veicinātu produktu atkārtotu izmantošanu, tostarp iespēju noteikt kvantitatīvus mērķus. Komisija izskata arī iespēju ieviest citus atkritumu rašanās novēršanas pasākumus, tostarp atkritumu samazināšanas mērķus. Minētajā nolūkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kuram vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).”;

11) direktīvas 10. pantu aizstāj ar šādu:

“10. pants

Reģenerācija

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka atkritumi tiek sagatavoti atkārtotai izmantošanai, tiek pārstrādāti vai ar tiem tiek veiktas citas reģenerācijas darbības saskaņā ar 4. un 13. pantu.

2. Ja nepieciešams panākt atbilstību 1. punktam un atvieglot vai uzlabot sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai citas reģenerācijas darbības, atkritumus vāc dalīti un nesajauc ar citiem atkritumiem vai citiem materiāliem, kam ir atšķirīgas īpašības.

3. Dalībvalstis var pieļaut atkāpes no 2. punkta, ja ir izpildīts vismaz viens no šādiem noteikumiem:

a) konkrētu atkritumu veidu vākšana vienkopos neietekmē iespējas tos sagatavot atkārtotai izmantošanai, pārstrādāt vai veikt citas reģenerācijas darbības saskaņā ar 4. pantu, un no šīm darbībām tiek gūts tāds rezultāts, kura kvalitāte ir līdzvērtīga tai, ko panāk, izmantojot dalīto vākšanu;

b) dalīta vākšana nedod iespējas sasniegt vislabākos rezultātus vides aizsardzības jomā, ņemot vērā kopējo ietekmi uz vidi, ko rada attiecīgo atkritumu plūsmu apsaimniekošana;

c) dalīta vākšana nav tehniski iespējama, ņemot vērā labas prakses piemērus atkritumu savākšanas jomā;

d) dalīta vākšana radītu nesamērīgas ekonomiskās izmaksas, ņemot vērā izmaksas, ko radītu jauktu atkritumu savākšanas un apstrādes negatīvā ietekme uz vidi un veselību, efektivitātes uzlabošanas potenciālu atkritumu savākšanā un apstrādē, ieņēmumus no otrreizējo izejvielu pārdošanas, kā arī principa “piesārņotājs maksā” piemērošanu un ražotāja paplašināto atbildību.

Dalībvalstis regulāri pārskata saskaņā ar šo punktu noteiktās atkāpes, ņemot vērā paraugpraksi atkritumu dalītas savākšanas jomā un citas tendences atkritumu apsaimniekošanas jomā.

4. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka atkritumi, kas savākti dalīti sagatavošanai atkārtotai izmantošanai un pārstrādei saskaņā ar 11. panta 1. punktu un 22. pantu, netiek sadedzināti, izņemot atkritumus, kas rodas dalīti savāktu atkritumu turpmākas apstrādes darbībās un kuru sadedzināšana sniedz videi nekaitīgāko rezultātu saskaņā ar 4. pantu.

5. Ja nepieciešams panākt atbilstību šā panta 1. punktam un atvieglot vai uzlabot reģenerāciju, dalībvalstis pirms un pēc reģenerācijas veic vajadzīgos pasākumus, lai atdalītu bīstamās vielas, to maisījumus un sastāvdaļas, ko iegūst no bīstamiem atkritumiem, ņemot vērā to apstrādi saskaņā ar 4. un 13. punktu.

6. Dalībvalstis līdz 2021. gada 31. decembrim iesniedz Komisijai ziņojumu par šā panta īstenošanu attiecībā uz sadzīves atkritumiem un bioloģiskajiem atkritumiem, tostarp par dalītas savākšanas materiālo un teritoriālo segumu un par jebkurām atkāpēm saskaņā ar 3. punktu.”;

12) direktīvas 11. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

“*Sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrādei*”;

b) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, proti, veicinot sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un remontu tīklu izveidi un atbalstu tiem, un gadījumos, kad tas savienojams ar atkritumu pienācīgu apsaimniekošanu, atvieglot šiem tīkliem piekļuvi tādiem savākšanas shēmu vai iekārtu īpašumā esošiem atkritumiem, kurus var sagatavot atkārtotai izmantošanai, bet ko minētās shēmas vai iekārtas neparedz sagatavot atkārtotai izmantošanai, un veicinot ekonomikas instrumentu, iepirkuma kritēriju, kvantitatīvu mērķu vai citu pasākumu izmantošanu.

Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu kvalitatīvu pārstrādi, un tālab saskaņā ar 10. panta 2. un 3. punktu ievieš atkritumu dalītās savākšanas sistēmas.

Ievērojot 10. panta 2. un 3. punktu, dalībvalstis izveido dalītas savākšanas sistēmas vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam un līdz 2025. gada 1. janvārim – tekstilmateriāliem.

Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu selektīvu nojaukšanu, tādējādi nodrošinot iespēju izņemt bīstamās vielas un droši apieties ar tām, lai atvieglotu atkārtotu izmantošanu un augstas kvalitātes pārstrādi, selektīvi izņemot materiālus, un lai nodrošinātu būvdarbos un ēku nojaukšanā radušos atkritumu šķirošanas sistēmu izveidi vismaz koksnei, minerālu frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), metālam, stiklam, plastmasai un apmetumam.”

c) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“2. Lai sasniegtu atbilstību šīs direktīvas mērķiem un Eiropā veidotu aprītes ekonomiku ar augstu resursu efektivitātes līmeni, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai sasniegtu šādus mērķus:”;

ii) punktam pievieno šādus apakšpunktus:

“c) līdz 2025. gadam atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 55 % pēc masas;

d) līdz 2030. gadam atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 60 % pēc masas;

e) līdz 2035. gadam atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 65 % pēc masas.”;

d) panta 3., 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

“3. Dalībvalsts var ilgākais par pieciem gadiem pagarināt termiņus, kuros jāsasniedz mērķi, kas minēti 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā, ar nosacījumu, ka minētā dalībvalsts:

a) saskaņā ar ESAO un Eurostat kopīgās aptaujas datiem ir sagatavojusi atkārtotai izmantošanai un pārstrādājusi mazāk nekā 20 % vai apglabājusi poligonos vairāk nekā 60 % no saviem sadzīves atkritumiem, kas radīti 2013. gadā; un

b) vēlākais 24 mēnešus pirms attiecīgā termiņa, kas noteikts 2. punkta c), d) vai e) apakšpunktā, paziņo Komisijai par savu nodomu pagarināt attiecīgo termiņu un iesniedz īstenošanas plānu saskaņā ar IVb pielikumu.

4. Komisija trīs mēnešu laikā pēc tā saņemšanas var prasīt dalībvalstij pārskatīt īstenošanas plānu, kas iesniegts saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, ja Komisija uzskata, ka plāns neatbilst IVb pielikumā noteiktajām prasībām. Attiecīgā dalībvalsts iesniedz Komisijai pārskatītu plānu triju mēnešu laikā pēc Komisijas pieprasījuma saņemšanas.

5. Ja termiņš 3. punktā minēto mērķrādītāju sasniegšanai ir pagarināts, attiecīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai palielinātu atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu:

a) līdz vismaz 50 % līdz 2025. gadam, ja termiņš ir pagarināts, lai sasniegtu mērķi, kas minēti 2. punkta c) apakšpunktā;

b) līdz vismaz 55 % līdz 2030. gadam, ja termiņš ir pagarināts, lai sasniegtu mērķi, kas minēti 2. punkta d) apakšpunktā;

c) līdz vismaz 60 % līdz 2035. gadam, ja termiņš ir pagarināts, lai sasniegtu mērķi, kas minēts 2. punkta e) apakšpunktā.”;

e) pievieno šādus punktus:

“6. Līdz 2024. gada 31. decembrim Komisija apsver iespēju noteikt sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādei mērķrādītājus attiecībā uz būvdarbu un ēku nojaukšanas atkritumiem un to materiālu ziņā specifiskām frakcijām, tekstilatkritumiem, komerciālajiem atkritumiem, nebīstamiem rūpnieciskiem atkritumiem un citām atkritumu plūsmām, kā arī sagatavošanas atkārtotai izmantošanai mērķrādītājus sadzīves atkritumiem un otrreizējās pārstrādes mērķrādītājus sadzīves bioloģiskajiem atkritumiem. Minētajā nolūkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kuram vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.

7. Līdz 2028. gada 31. decembrim Komisija pārskata 2. punkta e) apakšpunktā noteikto mērķrādītāju. Minētajā nolūkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.

Komisija novērtē līdzapstrādes tehnoloģiju, kas ļauj iekļaut minerālvielas sadzīves atkritumu līdzsadedzināšanas procesā. Ja, veicot šo pārskatīšanu, ir iespējams rast uzticamu metodiku, Komisija apsver, vai šādus minerālus var ieskaitīt pārstrādes mērķrādītāju sasniegšanā.”;

13) iekļauj šādus pantus:

“11.a pants

Noteikumi mērķrādītāju sasniegšanas aprēķināšanu

1. Lai aprēķinātu, vai 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 11. panta 3. punktā noteiktie mērķrādītāji ir sasniegti:

- a) dalībvalstis aprēķina sadzīves atkritumu masu, kas radīta un sagatavota atkārtotai izmantošanai vai pārstrādāta attiecīgajā kalendārajā gadā;
- b) atkārtotai izmantošanai sagatavoto sadzīves atkritumu masa tiek aprēķināta kā to produktu vai produktu sastāvdaļu masa, kas kļuvuši par sadzīves atkritumiem un kam veiktas visas nepieciešamās pārbaudes, tīrīšanas vai remonta darbības, kuras dod iespēju tos izmantot atkārtoti bez tālākas šķirošanas vai priekšapstrādes;
- c) pārstrādāto sadzīves atkritumu masu aprēķina kā atkritumu masu, kuri pēc visas nepieciešamās pārbaudīšanas, šķirošanas un citām iepriekšējām darbībām to atkritumu materiālu izņemšanai, kas nav paredzēti turpmākai pārstrādei un kvalitatīvas pārstrādes nodrošināšanai, nonāk pārstrādes darbībā, kurā atkritumu materiāli tiek faktiski pārstrādāti produktos, materiālos vai vielās.

2. Piemērojot 1. punkta c) apakšpunktu, pārstrādāto sadzīves atkritumu masu mēra, kad atkritumus ievada pārstrādes darbībā.

Atkāpjoties no pirmās daļas, pārstrādātu sadzīves atkritumu masu var mērīt tad, kad pabeigtas jebkādas šķirošanas darbības, ar noteikumu, ka:

- a) šķirošanas rezultātā iegūtie atkritumi tiek pēc tam pārstrādāti;
- b) tādu materiālu vai vielu masa, kuri tiek atdalīti turpmākās darbībās, kas paredzētas pirms pārstrādes, un kuri pēc tam netiek pārstrādāti, netiek ieskaitīta tajā atkritumu masā, par ko ziņots kā par pārstrādātu.

3. Dalībvalstis izveido efektīvu sadzīves atkritumu kvalitātes kontroles un izsekojamības sistēmu, lai nodrošinātu, ka ir izpildīti šā panta 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta nosacījumi. Lai nodrošinātu to datu ticamību un pareizību, kas savākti par pārstrādātajiem atkritumiem, šāda sistēma var būt vai nu elektroniski reģistri, kas izveidoti saskaņā ar 35. panta 4. punktu, vai šķīrotajiem atkritumiem izvirzīto kvalitātes prasību tehniskās specifikācijas, vai šķīrotu atkritumu vidējo zudumu rādītāji dažādiem atkritumu veidiem un attiecīgajai atkritumu apsaimniekošanas praksei. Vidējo zudumu līmeni izmanto tikai gadījumos, kad citādi nevar iegūt ticamus datus, un aprēķina, pamatojoties uz aprēķināšanas noteikumiem, kas noteikti saskaņā ar šā panta 10. punktu pieņemtajā deleģētajā aktā.

4. Lai aprēķinātu, vai ir sasniegti 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 11. panta 3. punktā noteiktie mērķrādītāji, bioloģiski noārdāmu sadzīves atkritumu daudzumu, kas nonāk anaerobā vai aerobā apstrādē, var ieskaitīt kā pārstrādātu, ja apstrādes rezultātā ir iegūts komposts, digestāts vai cits materiāls, kuram ir līdzīgs pārstrādātā satura daudzums salīdzinājumā ar apstrādē ievadīto un kuru izmantos kā pārstrādātu produktu, materiālu vai vielu. Ja iegūto materiālu izmanto uz zemes, dalībvalstis var to ieskaitīt kā pārstrādātu vienīgi tad, ja šāda izmantojuma rezultātā labumu gūst lauksaimniecība vai notiek ekoloģiski uzlabojumi.

No 2027. gada 1. janvāra dalībvalstis bioloģiskus sadzīves atkritumus, kas nonāk aerobā vai anaerobā apstrādē, var ieskaitīt kā pārstrādātus vienīgi tad, ja saskaņā ar 22. pantu, tie ir dalīti savākti vai nodalīti to rašanās vietā.

5. Lai aprēķinātu, vai ir sasniegti 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 11. panta 3. punktā noteiktie mērķrādītāji, atkritumu daudzumu, kas sagatavošanas darbības rezultātā pirms pārstrādes vairs nav atkritumi, var ieskaitīt kā pārstrādātu ar nosacījumu, ka šādi materiāli ir paredzēti turpmākai pārstrādei produktos, materiālos vai vielās izmantošanai sākotnējam mērķim vai citiem mērķiem. Tomēr atkritumu beigu stadijas materiālus, ko paredzēts izmantot kā kurināmo vai citu līdzekli enerģijas ražošanai, vai sadedzināt, izmantot aizbēršanai vai apglabāšanai poligonos, neieskaita pārstrādes mērķrādītāju sasniegšanā.

6. Lai aprēķinātu, vai ir sasniegti 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 11. panta 3. punktā noteiktie mērķrādītāji, dalībvalstis var ņemt vērā pēc sadzīves atkritumu sadedzināšanas atdalīto metālu daudzumu ar nosacījumu, ka pārstrādātie metāli atbilst konkrētiem kvalitātes kritērijiem, kas noteikti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 9. punktu.

7. Atkritumus, kas nosūtīti uz citu dalībvalsti, lai tur tos sagatavotu atkārtotai izmantošanai, pārstrādātu vai izmantotu aizbēršanai, 11. panta 2. un 3. punktā noteikto mērķrādītāju sasniegšanā var ieskaitīt tikai tā dalībvalsts, kurā atkritumi savākti.

8. Atkritumus, kas eksportēti no Savienības, lai tos sagatavotu atkārtotai izmantošanai vai pārstrādātu, šīs direktīvas 11. panta 2. un 3. punktā noteikto mērķrādītāju sasniegšanā var ieskaitīt tā dalībvalsts, kurā atkritumi savākti, tikai tad, ja ir izpildītas šā panta 3. punkta prasības un ja eksportētājs var atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1013/2006 pierādīt, ka atkritumu sūtījums atbilst minētās regulas prasībām un ka atkritumu apstrāde ārpus Savienības ir notikusi atbilstīgi nosacījumiem, kas ir lielā mērā līdzvērtīgi prasībām attiecīgajos Savienības tiesību aktos vides jomā.

9. Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā panta piemērošanai, Komisija līdz 2019. gada 31. martam pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka noteikumus datu aprēķiniem, pārbaudēm un ziņošanai, jo īpaši attiecībā uz:

- a) vienotu metodiku, ar ko aprēķina ar sadedzināšanu pārstrādātu metālu masu, kas pārstrādāti saskaņā ar 6. punktu, tostarp pārstrādāto metālu kvalitātes kritērijiem; un
- b) bioloģiskajiem atkritumiem, kas pārstrādāti to rašanās vietā.

Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

10. Lai papildinātu šo direktīvu, nosakot aprēķināšanas, pārbaudes un ziņošanas noteikumus attiecībā uz to materiālu vai vielu masu, kas izņemti pēc šķirošanas darbības un ko sekojoši nepārstrādā, pamatojoties uz zudumu vidējo rādītāju sašķīrotajiem atkritumiem, Komisija līdz 2019. gada 31. martam saskaņā ar 38.a pantu pieņem deleģēto aktu.

11.b pants

Agrinās brīdināšanas ziņojums

1. Komisija sadarbībā ar Eiropas Vides aģentūru sagatavo ziņojumu par virzību uz 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 3. punktā izvirzīto mērķrādītāju sasniegšanu vēlākais trīs gadus pirms tajos noteiktajiem termiņiem.

2. Šā panta 1. punktā minētajos ziņojumos iekļauj:

- a) novērtējumu par katras dalībvalsts virzību uz mērķrādītāja izpildi;
- b) to dalībvalstu sarakstu, kuras mērķrādītājus varētu nesasnīgt attiecīgajos termiņos, pievienojot attiecīgajām dalībvalstīm adresētus atbilstīgus ieteikumus;
- c) paraugprakses piemērus, ko izmanto visā Savienībā un kas varētu palīdzēt virzībā uz mērķrādītāju sasniegšanu.”;

14) direktīvas 12. pantu aizstāj ar šādu:

“12. pants

Apglabāšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja nav veikta reģenerācija saskaņā ar 10. panta 1. punktu, atkritumiem piemēro drošas apglabāšanas darbības, kuras atbilst 13. panta noteikumiem attiecībā uz cilvēku veselības un vides aizsardzību.

2. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim izvērtē I pielikumā uzskaitītās apglabāšanas darbības, jo īpaši ņemot vērā 13. pantu, un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu, lai paredzētu regulējumu apglabāšanas darbībām, tostarp, iespējams, nosakot ierobežojumus un apsverot apglabāšanas samazināšanas mērķrādītāju, lai nodrošinātu videi nekaitīgu atkritumu apsaimniekošanu.”;

15) direktīvas 14. pantu aizstāj ar šādu:

“14. pants

Izmaksas

1. Saskaņā ar principu, ka maksā piesārņotājs, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, tostarp par nepieciešamo infrastruktūru un tās darbību, sedz sākotnējais atkritumu radītājs vai pašreizējais vai iepriekšējais atkritumu īpašnieks.

2. Neskarot 8. un 8.a pantu, dalībvalstis var pieņemt lēmumu, ka atkritumu apsaimniekošanas izmaksas pilnīgi vai daļēji jāsedz tā produkta ražotājam, no kā šie atkritumi radušies, un ka šīs izmaksas daļēji var segt šāda produkta izplatītāji.”;

16) direktīvas 18. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Ja, pārskājot šā panta noteikumus, bīstamie atkritumi ir nelikumīgi sajaukti, dalībvalstis nodrošina, ka, neskarot 36. pantu, šo atdalīšanu veic, kur tas ir tehniski iespējams un nepieciešams, lai panāktu atbilstību 13. pantam.

Ja, ievērojot šā punkta pirmo daļu, atdalīšana nav prasīta, dalībvalstis nodrošina, ka jauktie atkritumi ir apstrādāti iekārtā, kas saņēmusi atļauju šāda maisījuma apstrādei saskaņā ar 23. pantu.”;

17) direktīvas 20. pantu aizstāj ar šādu:

“20. pants

Bīstami atkritumi, kas radīti māsaimniecībās

1. Līdz 2025. gada 1. janvārim dalībvalstis izveido dalīto savākšanu māsaimniecībās radītajām bīstamo atkritumu frakcijām, lai nodrošinātu, ka tās tiek apstrādātas saskaņā ar 4. un 13. pantu un nepiesārņo citas sadzīves atkritumu plūsmas.

2. Šis direktīvas 17., 18., 19. un 35. pantu nepiemēro sajauktiem atkritumiem, kas radīti māsaimniecībās.

3. Šis direktīvas 19. un 35. pantu nepiemēro atsevišķām bīstamo atkritumu plūsmām, kas radītas māsaimniecībās, tikmēr, kamēr tos savākšanai, apglabāšanai vai reģenerācijai nav pieņēmuši uzņēmums vai organizācija, kas ir ieguvis atļauju vai kas ir reģistrēts saskaņā ar 23. vai 26. pantu.

4. Līdz 2020. gada 5. janvārim Komisija izstrādā vadlīnijas, lai palīdzētu dalībvalstīm un veicinātu, ka tās dalīti vāc māsaimniecībās radītās bīstamo atkritumu frakcijas.”;

18) direktīvas 21. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“a) atkritumeļļas savāc atsevišķi, izņemot gadījumus, kad dalīta vākšana nav tehniski iespējama, ņemot vērā labu praksi;

b) atkritumeļļas apstrādā, piešķirot prioritāti reģenerācijai vai alternatīvi citām pārstrādes darbībām, kas saskaņā ar 4. un 13. pantu nodrošina līdzvērtīgus vai labākus vispārējos rezultātus vides jomā salīdzinājumā ar reģenerāciju;

c) atkritumeļļas ar dažādām īpašībām nesajauc un atkritumeļļas nesajauc ar cita veida atkritumiem vai vielām, ja šāda sajaukšana traucē to reģenerācijai vai alternatīvi citām pārstrādes darbībām, kas nodrošina līdzvērtīgus vai labākus vispārējos rezultātus vides jomā salīdzinājumā ar reģenerāciju.”;

b) pievieno šādu punktu:

“4. Līdz 2022. gada 31. decembrim Komisija izskata datus par atkritumeļļām, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar 37. panta 4. punktu, lai apsvērtu iespēju pieņemt pasākumus attiecībā uz atkritumeļļu apstrādi, tostarp kvantitatīvus mērķrādītājus attiecībā uz atkritumeļļu reģenerāciju un jebkādiem turpmākiem pasākumiem atkritumeļļu reģenerācijas veicināšanai. Šajā nolūkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kuram vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.”;

19) direktīvas 22. pantu aizstāj ar šādu:

“22. pants

Bioloģiskie atkritumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2023. gada 31. decembrim un saskaņā ar 10. panta 2. un 3. punktu bioloģiskie atkritumi ir vai nu atdalīti un pārstrādāti rašanās vietā, vai savākti dalīti un nav sajaukti ar citiem atkritumu veidiem.

Dalībvalstis var atļaut kopā ar bioloģiskajiem atkritumiem vākt arī atkritumus ar līdzīgām bioloģiskās noārdīšanās un kompostēšanās īpašībām, kas atbilst attiecīgajiem Eiropas standartiem vai jebkuriem līdzvērtīgiem valsts standartiem attiecībā uz iepakojumu, kas reģenerējams kompostējot un bioloģiskās noārdīšanās procesā.

2. Dalībvalstis saskaņā ar 4. un 13. pantu veic pasākumus, lai:

a) veicinātu bioloģisko atkritumu pārstrādi, tostarp kompostēšanu un sadalīšanos, tādā veidā, kas nodrošina augstu vides aizsardzības līmeni un ļauj panākt, ka rezultāti atbilst attiecīgiem augstiem kvalitātes standartiem;

b) mudinātu kompostēšanu veikt māsājniecībās; un

c) atbalstītu no bioloģiskiem atkritumiem ražotu materiālu izmantošanu.

3. Komisija līdz 2018. gada 31. decembrim pieprasa Eiropas standartizācijas organizācijām, pamatojoties uz labāko paraugpraksi, izstrādāt Eiropas standartus bioloģiskajiem atkritumiem, kas nonāk organiskās pārstrādes procesos komposta vai digestāta ieguvei.”;

20) direktīvas 27. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Lai papildinātu šo direktīvu, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, ar kuriem paredz minimālos tehniskos standartus tādām apstrādes darbībām, tostarp atkritumu šķirošanai un pārstrādei, kam saskaņā ar 23. pantu vajadzīga atļauja, ja ir pierādījumi, ka šādi minimālie standarti nāks par labu cilvēku veselības un vides aizsardzībai.”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Lai papildinātu šo direktīvu, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, ar kuriem paredz minimālos standartus darbībām, kas saskaņā ar 26. panta a) un b) punktu ir jāreģistrē, ja ir pierādījumi, ka šādi minimālie standarti nāks par labu cilvēku veselības un vides aizsardzībai vai ļaus izvairīties no iekšējā tirgus traucējumiem.”;

21) direktīvas 28. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu groza šādi:

i) punkta b) un c) apakšpunktus aizstāj ar šādiem:

“b) pašreizējās svarīgākās apglabāšanas un reģenerācijas iekārtas, tostarp jebkādi īpaši ar atkritumeļļām, bīstamiem atkritumiem, atkritumiem, kas satur ievērojamu daudzumu kritiski svarīgo izejvielu, vai atkritumu plūsmām saistīti pasākumi, uz ko attiecas konkrēti Savienības tiesību akti;

c) izvērtējums par to, vai jāslēdz esošas atkritumu apsaimniekošanas iekārtas, un vai saskaņā ar 16. pantu vajadzīga papildu atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra.

Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikts novērtējums par ieguldījumiem un citiem finanšu līdzekļiem, tostarp vietējām iestādēm, kas nepieciešami, lai apmierinātu minētās vajadzības. Šo novērtējumu iekļauj attiecīgajos atkritumu apsaimniekošanas plānos vai citos stratēģiskos dokumentos, kas attiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju.”;

ii) iekļauj šādus apakšpunktus:

- “ca) informācija par pasākumiem, kas veikti lai sasniegtu mērķus, kuri noteikti saskaņā ar Direktīvas 1999/31/EK 5. panta 3.a punktu vai ar citiem stratēģiskiem dokumentiem, kas attiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju;
- cb) novērtējums par esošajām atkritumu savākšanas sistēmām, tostarp dalītās savākšanas materiālo un teritoriālo segumu un pasākumiem tās darbības uzlabošanai, par jebkurām atkāpēm, kas piešķirtas saskaņā ar 10. panta 3. punktu, un par to, vai vajadzīgas jaunas savākšanas sistēmas;”;

iii) pievieno šādus apakšpunktus:

- “f) pasākumi, lai apkarotu un novērstu visu veidu piegružošanu un satīrītu visu veidu piegružojumu;
- g) atbilstīgi kvalitatīvie vai kvantitatīvie rādītāji un mērķrādītāji, tostarp attiecībā uz radīto sadzīves atkritumu daudzumu un to apstrādi, kā arī attiecībā uz sadzīves atkritumiem, ko apglabā vai izmanto enerģijas reģenerācijai.”;

b) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Atkritumu apsaimniekošanas plāni atbilst Direktīvas 94/62/EK 14. pantā noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas plānošanas prasībām, šīs direktīvas 11. panta 2. un 3. punktā noteiktajiem mērķrādītājiem un Direktīvas 1999/31/EK 5. pantā noteiktajām prasībām, un attiecībā uz piegružojuma novēršanu tie atbilst prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/56/EK (*) 13. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK (**) 11. pantā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).”;

22) direktīvas 29. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis izveido atkritumu rašanās novēršanas programmas, kurās paredzēti vismaz atkritumu rašanās novēršanas pasākumi, kā noteikts 9. panta 1. punktā, saskaņā ar 1. un 4. pantu.

Tādas programmas attiecīgi ietver vai nu 28. pantā prasītajos atkritumu apsaimniekošanas plānos, vai citās vides politikas programmās, vai arī tās darbojas kā atsevišķas programmas. Ja kādu tādu programmu ietver atkritumu apsaimniekošanas plānā vai minētajās citās programmās, atkritumu rašanās novēršanas mērķus un pasākumus skaidri identificē.”;

b) panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“2. Izstrādājot šādas programmas, dalībvalstis attiecīgā gadījumā apraksta IVa pielikumā uzskaitīto instrumentu un pasākumu ieguldījumu atkritumu rašanās novēršanā un izvērtē IV pielikumā minēto pasākumu piemēru vai citu attiecīgu pasākumu lietderību. Programmās arī apraksta spēkā esošos atkritumu rašanās novēršanas pasākumus un to ietekmi uz atkritumu rašanās novēršanu.”;

c) iekļauj šādu punktu:

“2.a Dalībvalstis savās atkritumu rašanās novēršanas programmās iekļauj īpašas pārtikas atkritumu rašanās novēršanas programmas.”;

d) panta 3. un 4. punktu svītrot;

23) direktīvas 30. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Eiropas Vides aģentūra reizi divos gados publicē ziņojumu, kurā iekļauj pārskatu par panākto progresu atkritumu rašanās novēršanas programmu izstrādē un īstenošanā, tostarp novērtējumu par to, kāda ir attīstība attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu katrā dalībvalstī un Savienībā kopumā, kā arī attiecībā uz atkritumu rašanās atsaistīšanu no ekonomiskās izaugsmes un pāreju uz aprites ekonomiku.”;

24) direktīvas 33. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka formātu informācijas paziņošanai par atkritumu apsaimniekošanas plānu un atkritumu rašanās novēršanas programmu pieņemšanu un būtiskiem to grozījumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

25) direktīvas 35. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Direktīvas 23. panta 1. punktā minētie uzņēmumi un organizācijas, bīstamu atkritumu radītāji un uzņēmumi vai organizācijas, kuru profesionālā darbība ir saistīta ar bīstamu atkritumu savākšanu vai pārvadāšanu vai kas darbojas kā bīstamu atkritumu tirgotāji vai starpnieki, hronoloģiski reģistrē:

a) minēto atkritumu daudzumu, īpašības un izcelsmi, kā arī produktu un materiālu daudzumu, ko iegūst no sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes vai citām reģenerācijas darbībām; un

b) attiecīgā gadījumā – atkritumu galamērķi, savākšanas biežumu, transporta veidu un paredzamo apstrādes metodi.

Šos datus tie dara pieejamus kompetentajām iestādēm elektroniskā reģistrā vai reģistros, kas jāizveido saskaņā ar šā panta 4. punktu.”;

b) pievieno šādus punktus:

“4. Dalībvalstis izveido elektronisku reģistru vai koordinētus reģistrus, kuros reģistrē datus par 1. punktā minētajiem bīstamajiem atkritumiem un kuri aptver visu attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfisko teritoriju. Dalībvalstis var šādus reģistrus izveidot arī par citām atkritumu plūsmām, jo īpaši tādām atkritumu plūsmām, attiecībā uz kurām Savienības tiesību aktos ir noteikti mērķrādītāji. Dalībvalstis izmanto datus par atkritumiem, ko tām paziņojuši rūpniecības uzņēmumi Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistrā, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 166/2006 (*).

5. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu minimālos nosacījumus šādu reģistru darbībai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).”;

26) direktīvas 36. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai aizliegta atkritumu pamešanu, izgāšanu un nekontrolētu apsaimniekošanu, tostarp piegūžošanu.”;

27) direktīvas 37. pantu aizstāj ar šādu:

“37. pants

Ziņošana

1. Dalībvalstis Komisijai paziņo datus par 11. panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunkta un 3. punkta īstenošanu par katru kalendāro gadu.

Tās datus paziņo elektroniski 18 mēnešos pēc tā pārskata gada beigām, par kuru dati tiek vākti. Datus paziņo formātā, kuru Komisija noteikusi saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Pirmais pārskata periods sākas pirmajā pilnajā kalendārājā gadā pēc tam, kad saskaņā ar šā panta 7. punktu ir pieņemts īstenošanas akts, ar ko nosaka paziņošanas formātu.

2. Lai pārbaudītu atbilstību 11. panta 2. punkta b) apakšpunktam, dalībvalstis paziņo aizbēršanai un citām materiālu reģenerācijas darbībām izmantoto atkritumu apjomu atsevišķi no to atkritumu apjoma, kas sagatavoti atkārtotai izmantošanai vai pārstrādāti. Dalībvalstis atkritumu pārstrādi materiālos, ko izmanto aizbēršanai, ziņojumā uzrāda kā aizbēršanu.

Lai pārbaudītu atbilstību 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktam un 11. panta 2. un 3. punktam, dalībvalstis atkritumu apjomu, kas sagatavoti atkārtotai izmantošanai, paziņo atsevišķi no pārstrādāto atkritumu apjoma.

3. Dalībvalstis ik gadu Komisijai paziņo datus par 9. panta 4. un 5. punkta īstenošanu

Tās datus paziņo elektroniski 18 mēnešos pēc tā pārskata perioda beigām, par kuru tiek vākti dati. Datus paziņo formātā, kuru Komisija noteikusi saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Pirmais pārskata periods sākas pirmajā pilnajā kalendārājā gadā pēc tam, kad saskaņā ar šā panta 7. punktu ir pieņemts īstenošanas akts, ar ko nosaka paziņošanas formātu.

4. Dalībvalstis par katru kalendāro gadu Komisijai paziņo datus par tirgū laistajām minerālu vai sintētiskajām zievielām vai rūpnieciskajām eļļām, un dalīti savāktām un apstrādātām atkritumeļļām.

Šos datus tās paziņo elektroniski 18 mēnešos pēc tā pārskata gada beigām, par kuru tiek vākti dati. Datus paziņo formātā, kuru Komisija noteikusi saskaņā ar 7. punktu.

Pirmais pārskata periods sākas pirmajā pilnajā kalendārājā gadā pēc tam, kad saskaņā ar 7. punktu ir pieņemts īstenošanas akts, ar ko nosaka paziņošanas formātu.

5. Datus, ko dalībvalstis paziņo saskaņā ar šo pantu, iesniedz kopā ar kvalitātes pārbaudes ziņojumu un ziņojumu par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 11.a panta 3. un 8. punktu, tostarp attiecīgos gadījumos sīki izstrādātu informāciju par vidējiem zudumu rādītājiem. Minēto informāciju paziņo ziņošanas formātā, kuru Komisija noteikusi saskaņā ar šā panta 7. punktu.

6. Komisija pārskata datus, kas paziņoti saskaņā ar šo pantu, un publicē ziņojumu par tās pārskata rezultātiem. Ziņojumā ietver datu vākšanas organizatoriskā aspekta, datu avotu un dalībvalstu izmantotās metodikas, kā arī minēto datu pilnīguma, ticamības, savlaicīguma un konsekvences novērtējumu. Šis novērtējums var ietvert konkrētus ieteikumus par veicamajiem uzlabojumiem. Ziņojumu sagatavo pēc pirmās reizes, kad dalībvalstis paziņojušas datus, un pēc tam ik pēc četriem gadiem.

7. Komisija līdz 2019. gada 31. martam pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka šā panta 1., 3., 4. un 5. punktā minēto datu paziņošanas formātu. Lai ziņotu par 11. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta īstenošanu, dalībvalstis izmanto formātu, kas noteikts Komisijas 2012. gada 18. aprīļa Īstenošanas lēmumā, ar ko izveido anketu dalībvalstu ziņojumiem par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem. Attiecībā uz ziņošanu par pārtikas atkritumiem, izstrādājot ziņošanas formātu, ņem vērā metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar 9. panta 8. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šīs direktīvas 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

28) direktīvas 38. pantu aizstāj ar šādu:

“38. pants

Informācijas apmaiņa un paraugprakses apmaiņa, interpretācija un pielāgošana tehnikas attīstībai

1. Komisija organizē regulāru informācijas un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm, tostarp, attiecīgos gadījumos, ar reģionālajām un vietējām iestādēm, par šīs direktīvas prasību praktisku īstenošanu un izpildi, tostarp par:

- a) aprēķināšanas noteikumu, kas izklāstīti 11.a pantā, piemērošanu, kā arī pasākumu un sistēmu izstrādi sadzīves atkritumu plūsmu izsekošanai no šķirošanas līdz pārstrādei;
- b) pienācīgu pārvaldību, izpildi, pārrobežu sadarbību;
- c) inovāciju atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- d) valstu blakusproduktu un atkritumu beigu stadijas kritērijiem, kas minēti 5. panta 3. punktā un 6. panta 3. un 4. punktā, kuru izstrādi atvieglo ar Savienības mēroga elektronisku reģistru, ko izveido Komisija;

- e) ekonomikas instrumentiem un citiem pasākumiem, ko izmanto saskaņā ar 4. panta 3. punktu, lai veicinātu minētajā pantā noteikto mērķu sasniegšanu;
- f) pasākumiem, kas noteikti 8. panta 1. un 2. punktā;
- g) atkritumu rašanās novēršanu un tādu sistēmu izveidi, kas veicina atkārtotas izmantošanas darbības un izmantošanas laika pagarināšanu;
- h) pienākumu īstenošanu attiecībā uz dalīto vākšanu;
- i) instrumentiem un stimuliem 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā noteikto mērķu sasniegšanai.

Komisija šīs informācijas un paraugprakses apmaiņas rezultātus dara publiski pieejamus.

2. Komisija var izstrādāt vadlīnijas, kā interpretēt šajā direktīvā noteiktās prasības, tostarp attiecībā uz atkritumu, atkritumu rašanās novēršanas, atkārtotas izmantošanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, reģenerācijas, pārstrādes, apglabāšanas definēšanu un 11.a pantā izklāstīto aprēķināšanas noteikumu piemērošanu.

Komisija izstrādā vadlīnijas attiecībā uz sadzīves atkritumu un aizbēršanas definīcijām.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, lai grozītu šo direktīvu, precizējot, kā II pielikuma R 1 punktā minēto formulu piemēro sadedzināšanas iekārtām. Var ņemt vērā vietējos klimatiskos apstākļus, piemēram, lielu aukstumu un vajadzību pēc apkures, ciktāl tie ietekmē tās enerģijas apjomus, ko tehniski var izmantot vai saražot kā elektroenerģiju, siltumenerģiju, dzesēšanas enerģiju vai darba tvaiku. Var arī ņemt vērā vietējos apstākļus tālākajos reģionos, kā atzīts Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta trešajā daļā, un 1985. gada Pievienošanās akta 25. pantā minētajās teritorijās.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, lai grozītu IV un V pielikumu, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību.”;

29) iekļauj šādu pantu:

“38.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 7. panta 1. punktā, 9. panta 8. punktā, 11.a panta 10. punktā, 27. panta 1. un 4. punktā un 38. panta 2. un 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 4. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 1. punktā, 9. panta 8. punktā, 11.a panta 10. punktā, 27. panta 1. un 4. punktā un 38. panta 2. un 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (*).
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 7. panta 1. punktu, 9. panta 8. punktu, 11.a panta 10. punktu, 27. panta 1. un 4. punktu un 38. panta 2. un 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

(*) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.”;

30) direktīvas 39. pantu aizstāj ar šādu:

“39. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 (*) nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.);

31) II pielikuma R 3, R 4 un R 5 punktu aizstāj ar šādiem:

“R 3 Organisko vielu pārstrāde/atgūšana, izņemot šķīdinātājus (arī kompostēšana un citi bioloģiskas pārstrādes paņēmieni) (**)

R 4 Metālu un metālu savienojumu pārstrāde/atgūšana (***)

R 5 Citu neorganisko materiālu pārstrāde/atgūšana (****)

(**) Tas ietver sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, gazifikāciju un pirolīzi, izmantojot sastāvdaļas kā ķīmikālijas, un organisku materiālu reģenerāciju aizbēršanas veidā.

(***) Tas ietver sagatavošanu atkārtotai izmantošanai.

(****) Tas ietver sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, neorganisku būvniecības materiālu pārstrādi, neorganisku materiālu reģenerāciju aizbēršanas veidā un augsnes attīrīšanu, kuras rezultātā notiek augsnes reģenerācija.”;

32) šīs direktīvas pielikumā izklāstīto tekstu pievieno kā IVa un IVb pielikumu.

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, līdz 2020. gada 5. jūlijam. Dalībvalstis par to nekavējoties informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva. Komisija par to informē pārējās dalībvalstis.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2018. gada 30. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. PAVLOVA

PIELIKUMS

Iekļauj šādus pielikumus:

“IVa PIELIKUMS

EKONOMIKAS INSTRUMENTU UN CITU PASĀKUMU PIEMĒRI, LAI SNIEGTU STIMULUS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS HIERARHIJAS PIEMĒROŠANAI, KĀ MINĒTS 4. PANTA 3. PUNKTĀ ⁽¹⁾

1. Maksa un ierobežojumi attiecībā uz atkritumu apglabāšanu poligonos un atkritumu sadedzināšanu, kas veicina atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi, vienlaikus nodrošinot, ka apglabāšana poligonos ir vismazāk vēlamais atkritumu apsaimniekošanas veids.
2. “Maksā, kad izmet” shēmas, saskaņā ar kurām iekasē maksu no atkritumu radītājiem, pamatojoties uz faktiski radīto atkritumu daudzumu, un nodrošina stimulus pārstrādājamo atkritumu atdalīšanai to rašanās vietā un jauktu atkritumu apjoma samazināšanai.
3. Fiskāli stimuli produktu, jo īpaši pārtikas, ziedošanai.
4. Ražotāja paplašinātas atbildības shēmas attiecībā uz dažādu veidu atkritumiem un pasākumiem, lai palielinātu šo shēmu efektivitāti, izmaksu efektivitāti un pārvaldību.
5. Depozīta sistēmas un citi pasākumi, lai veicinātu izmantoto produktu un materiālu efektīvu savākšanu.
6. Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrā veiktu investīciju pārdomāta plānošana, tostarp izmantojot Savienības fondus.
7. Ilgtspējīgs publiskais iepirkums, lai veicinātu atkritumu labāku apsaimniekošanu un pārstrādātu produktu un materiālu izmantošanu.
8. Pasākumi, ar ko ierobežo subsīdijas, kuras neatbilst atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai.
9. Fiskālo pasākumu vai citu līdzekļu izmantošana, lai veicinātu produktu un materiālu, kas ir sagatavoti atkārtotai izmantošanai vai pārstrādāti, izmantošanu.
10. Atbalsts pētniecībai un inovācijām modernajās pārstrādes tehnoloģijās un atjaunošanā.
11. Labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošana atkritumu apstrādē.
12. Ekonomiski stimuli reģionālām un vietējām iestādēm, jo īpaši, lai veicinātu atkritumu rašanās novēršanu un intensīvāk izmantotu dalītās savākšanas sistēmas, vienlaikus izvairoties no atbalsta apglabāšanai poligonos un sadedzināšanai.
13. Sabiedrības izpratnes veicināšanas kampaņas, jo īpaši attiecībā uz dalīto savākšanu, atkritumu rašanās novēršanu un pieguļojuma mazināšanu, un šo jautājumu integrēšana izglītībā un apmācībā.
14. Koordinācijas sistēmas, tostarp ar digitāliem līdzekļiem, starp visām kompetentajām publiskā sektora iestādēm, kuras iesaistītas atkritumu apsaimniekošanā.
15. Nepārtraukta dialoga un sadarbības veicināšana starp visām ieinteresētajām pusēm atkritumu apsaimniekošanā un brīvprātīgu vienošanos sekmēšana un uzņēmumu ziņošanas par atkritumiem sekmēšana.

IVb PIELIKUMS

ĪSTENOŠANAS PLĀNS, KAS JĀIESNIEDZ SASKAŅĀ AR 11. PANTA 3. PUNKTU

Īstenošanas plānā, kas jāiesniedz saskaņā ar 11. panta 3. punktu, iekļauj:

- 1) novērtējumu par iepriekšējiem, pašreizējiem un plānotajiem sadzīves atkritumu pārstrādes, apglabāšanas poligonos un citas apstrādes rādītājiem, un plūsmām, no kurām šie atkritumi sastāv;

⁽¹⁾ Lai gan šie instrumenti un pasākumi var nodrošināt stimulus atkritumu rašanās novēršanai, kas ir atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas augstākā pakāpe, visaptverošs saraksts ar konkrētiem atkritumu rašanās novēršanas pasākumu piemēriem ir izklāstīts IV pielikumā.

- 2) novērtējumu par to, kā tiek īstenoti atkritumu apsaimniekošanas plāni un atkritumu rašanās novēršanas programmas, kas ieviesti saskaņā ar 28. un 29. pantu;
 - 3) iemeslus, kuru dēļ dalībvalsts uzskata, ka tā, iespējams, nespēs noteiktajā termiņā sasniegt attiecīgo mērķrādītāju, kas paredzēts 11. panta 2. punktā, un novērtējumu attiecībā uz termiņa pagarinājumu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu minēto mērķi;
 - 4) pasākumus, kas nepieciešami, lai sasniegtu 11. panta 2. un 5. punktā noteiktos mērķrādītājus, kas ir piemērojami dalībvalstij termiņa pagarinājuma laikā, tostarp atbilstīgus ekonomikas instrumentus un citus pasākumus, lai stimulētu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas piemērošanu, kā norādīts 4. panta 1. punktā un IVa pielikumā;
 - 5) grafiku, kādā tiek īstenoti pasākumi, kas minēti 4. punktā, tās kompetentās struktūras iecelšanu, kas ir kompetenta to īstenošanā, un novērtējumu par to individuālo ieguldījumu to mērķu sasniegšanā, kas piemērojami, ja ir noteikts termiņa pagarinājums;
 - 6) informāciju par atkritumu apsaimniekošanas finansējumu saskaņā ar principu “piesārņotājs maksā”;
 - 7) pasākumus datu kvalitātes uzlabošanai, kas nepieciešami, lai uzlabotu atkritumu apsaimniekošanas plānošanu un uzraudzītu tās rezultātus.”
-